

Tante Randi Lærerundersøkelse 2022

OM UNDERSØKELSEN

	Målgruppe :	Unge født mellom 1996 og 2005, befolkningen (20-65 år) og lærere i Osloskolen	
	Antall respondenter :	Unge 20-24 år:	641
		Befolkning 20-65:	1218
		Lærere:	1273
	Utsendelse :	Web	
	Tidsperiode :	13.05.2022 -30.05.2022	
	Vekting av data :	Datasettet er vektet på totalnivå på kjønn, alder og geografi i befolkningen. Øvrige grupper er ikke vektet	

Kundekonsulent Anne G. Meyer
anne@responsanalyse.no // tlf: 410 40 118

Analytiker Marius Amundsen Flaget
marius@responsanalyse.no // tlf: 969 14 283

- Undersøkelsen er gjennomført av Respons Analyse på oppdrag for Tante Randi.
- Undersøkelsen tar for seg ulike aspekter rundt læreryrket og læreyrkets status blant befolkningen, unge mennesker og lærere i Osloskolen. Deler av undersøkelsen har tidligere blitt gjennomført på oppdrag av Kunnskapsdepartementet og der det er relevant sammenlignes svarene.
- Feilmarginene i undersøkelsen ligger mellom +/- 1,4% og +/- 3,2% avhengig av svarandelen i alternativet. Feilmarginen er høyest ved 50%.

MÅLGRUPPER

- Primærmålgruppen - Unge:
 - Personer født 1996 – 2002. 654 personer.
 - For å inngå i primærmålgruppen (som er kalt "Unge") må respondentene tilfredsstillе kriterier i forhold til at de er elever i tredje klasse på vgs. (på en linje som gir studiekompetanse) eller kun har studert kort tid etter vgs. De skal også oppgi en interesse for å fullføre en høyere utdanning. Unge i militærtjeneste og folkehøgskoleelever i riktig aldersgruppe inkluderes også i primærmålgruppen.
 - Personer født 1993-2002 som ikke inngår i primærmålgruppen inngår i sekundærmålgruppen.
- Sekundærmålgruppen – Befolkning:
 - Landsrepresentativt utvalg i alderen 20 – 65 år. 1109 personer. De unge som ikke tilfredsstillер kriteriene for primærmålgruppen inkluderes i sekundærmålgruppen (som er kalt "Befolkning").
- Lærere:
 - Lærere fra skoler i alle trinn i Oslo kommune.

RAPPORTENS INNHOLD

- Oppsummering av hovedfunn
- Status og attraktivitet
- Valg av utdanning
- Å bli lærer
- Å være lærer
- Studielån og masterutdanning

Oppsummering av hovedfunn

OPPSUMMERING AV HOVEDFUNN

1

Status

Statusen til læreryrket ligger ca. midt på treet sammenlignet med de andre yrkene i undersøkelsen. Vi ser også at etter at statusen har vært i stigende trendlinje de siste årene har dette nå stabilisert seg.

Undersøkelsen viser også at lærerne selv har et noe lavere syn på yrkets status og lønn, og i større grad mener at statusen er fallende enn det de unge og befolkningen i undersøkelsen gjør.

2

Motivasjon

Både de som ønsker å bli lærere og de som er lærere i dag er mest motivert av at man vil ha en meningsfull jobb, at man vil undervise og at man vil jobbe med barn og unge.

Faktorene som i størst grad gjør at lærere vurderer å slutte er lav lønn, høyt arbeidspress og for lite tid til elevene.

Lønn er også blant de mest oppgitte årsakene til at unge ikke ønsker å bli lærere. Dermed er det vesentlig å få lønnsoppfattelsen – som er noe for lav – opp på et riktig nivå

3

Sletting av studielån og lærerutdanning som masterstudium

1 av 4 unge vet at studenter som tar lærerutdanning får slettet deler av studielånet sitt – en økning fra 16% i 2019. Dette har en positiv effekt for 30% av de som kunne tenke seg å bli lærer

At lærerstudiet har blitt et masterstudium har hatt en positiv effekt på ønsket om å bli lærer for 10% av de unge - en nedgang fra 17% i 2019

Status og attraktivitet

Oppsummering

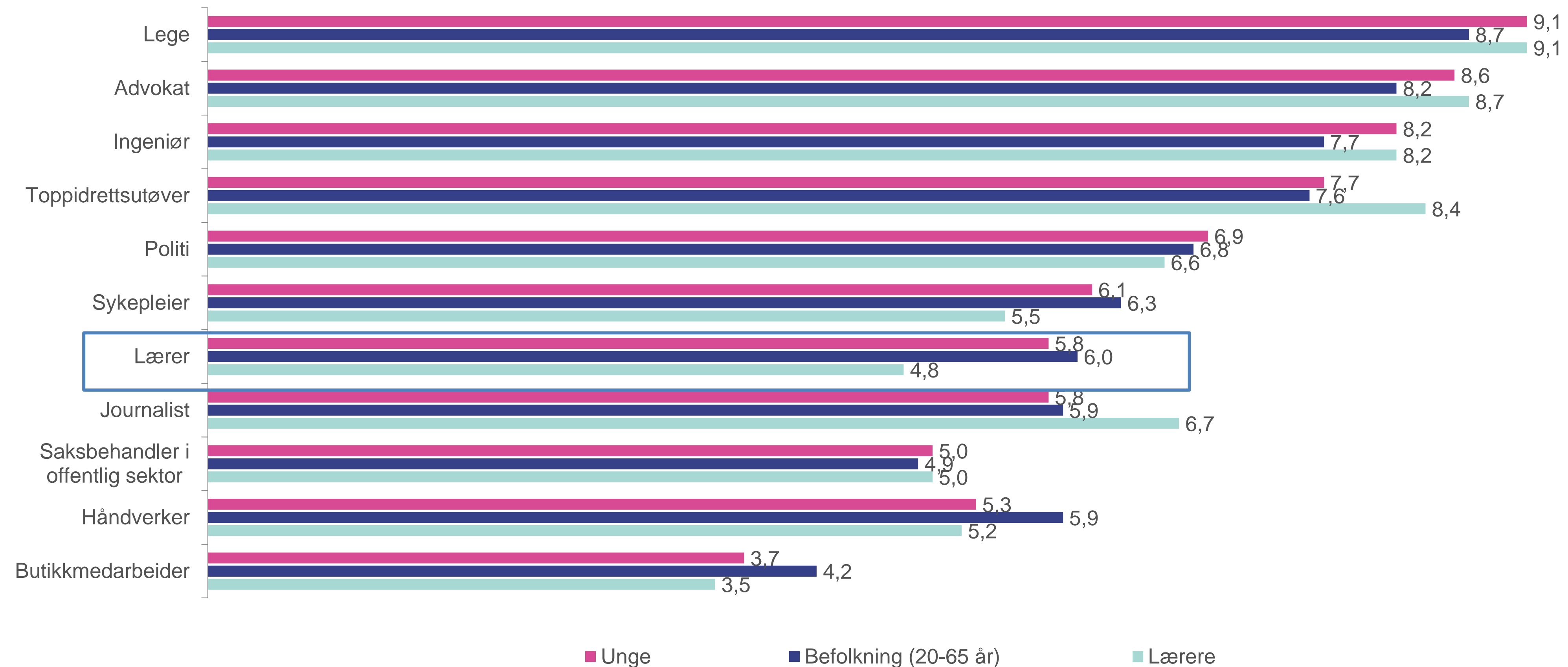
- **Status:** Mens de unge og befolkningen anser læreryrket for å ha en status midt på treet ser vi at lærerne selv ser på sin egen yrkesstatus som noe lavere. Målt over tid ser vi også at statusen til læreryrket blant unge og befolkningen har stabilisert seg etter å ha vært i en stigende trendkurve de siste årene. Vi ser også at mens flertallet blant de unge (56%) og befolkningen (53%) opplever statusen til læreryrket som stabil ser vi at hele 60% av lærerne opplever den som synkende. Dette indikerer at det er et sprik i hvordan andre grupper ser på læreryrket kontra hvordan lærerne selv ser på sin egen profesjon. Blant unge og i befolkningen ser vi inntrykket av statusen til læreryrket har holdt seg relativt stabil de siste årene
- **Lønn:** Inntrykket av læreryrket som lavt betalt holder seg. Særlig blant lærerne selv ser vi at de ser på seg selv som en lavt betalt yrkesgruppe
- **Læreryrkets attraktivitet:** Læreryrket vurderes som mest attraktivt blant lærerne selv (3,9) og like attraktivt som ingeniøryrket blant de unge (3,4)
- **Viktighet:** Blant de unge ser vi at flertallet er svært enige i at læreryrket er viktig mens andelen som mener det er utfordrende, variert og trivelig er noe mindre, men fortsatt ikke negativt
- **Læreren som «ambassadør»:** De som oppgir å selv ha vært fornøyde med sine lærere er generelt mer positive til de ulike aspektene ved yrket

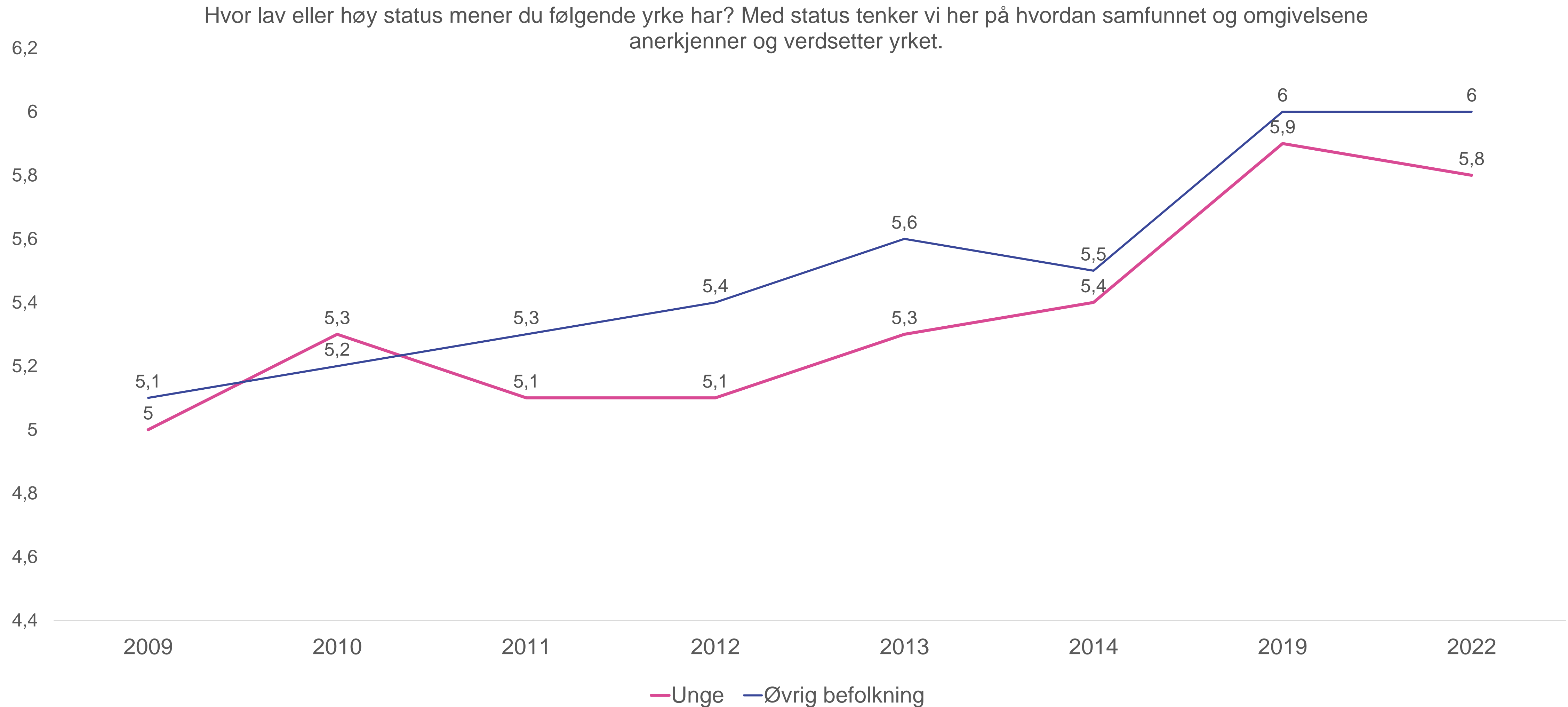
Mens de unge og befolkningen anser læreryrket for å ha en status midt på treet ser vi at lærerne selv ser på sin egen yrkesstatus som noe lavere

De som i størst grad er fornøyde med lærerne de har hatt mener i større grad læreryrket har høy status (6,0 i alderen 20-65 og 6,6 blant unge)
Lærere med 5-årig utdanning mener i snitt at læreren sin status ligger på 4,7 mens de med 3-årig har et snitt på 4,9

Hvor lav eller høy status mener du følgende yrke har? Med status tenker vi her på hvordan samfunnet og omgivelsene anerkjenner og verdsetter yrket.

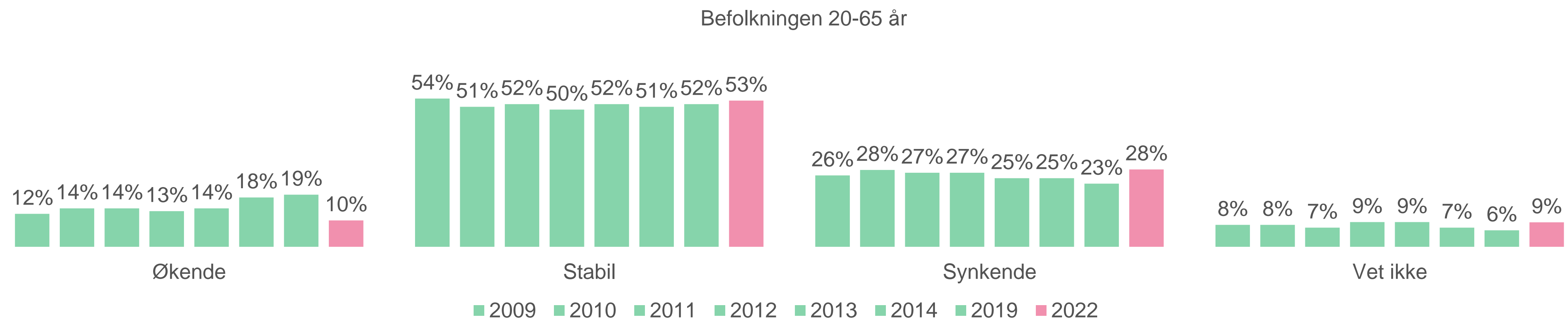
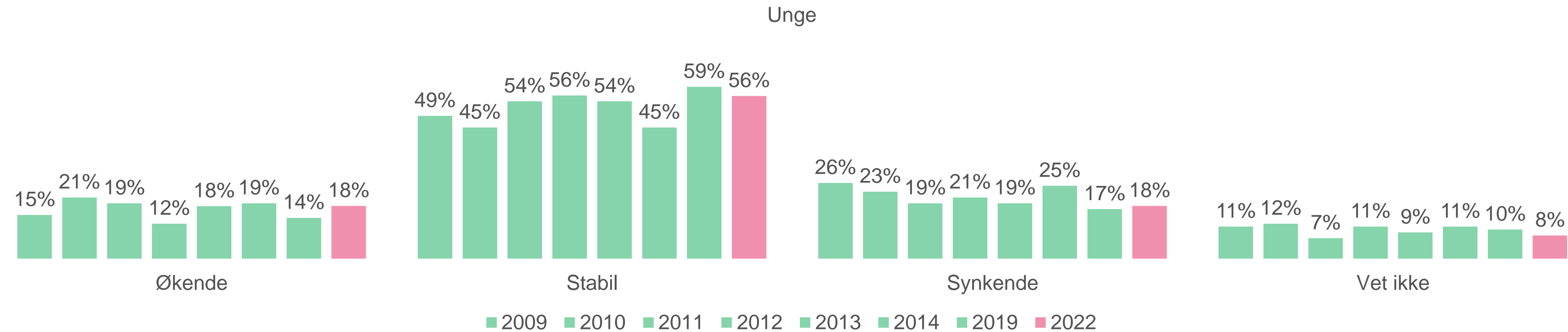
Målt over tid ser vi at statusen til lærere blant unge og befolkningen har stabilisert seg etter å ha vært i en stigende trendkurve de siste årene

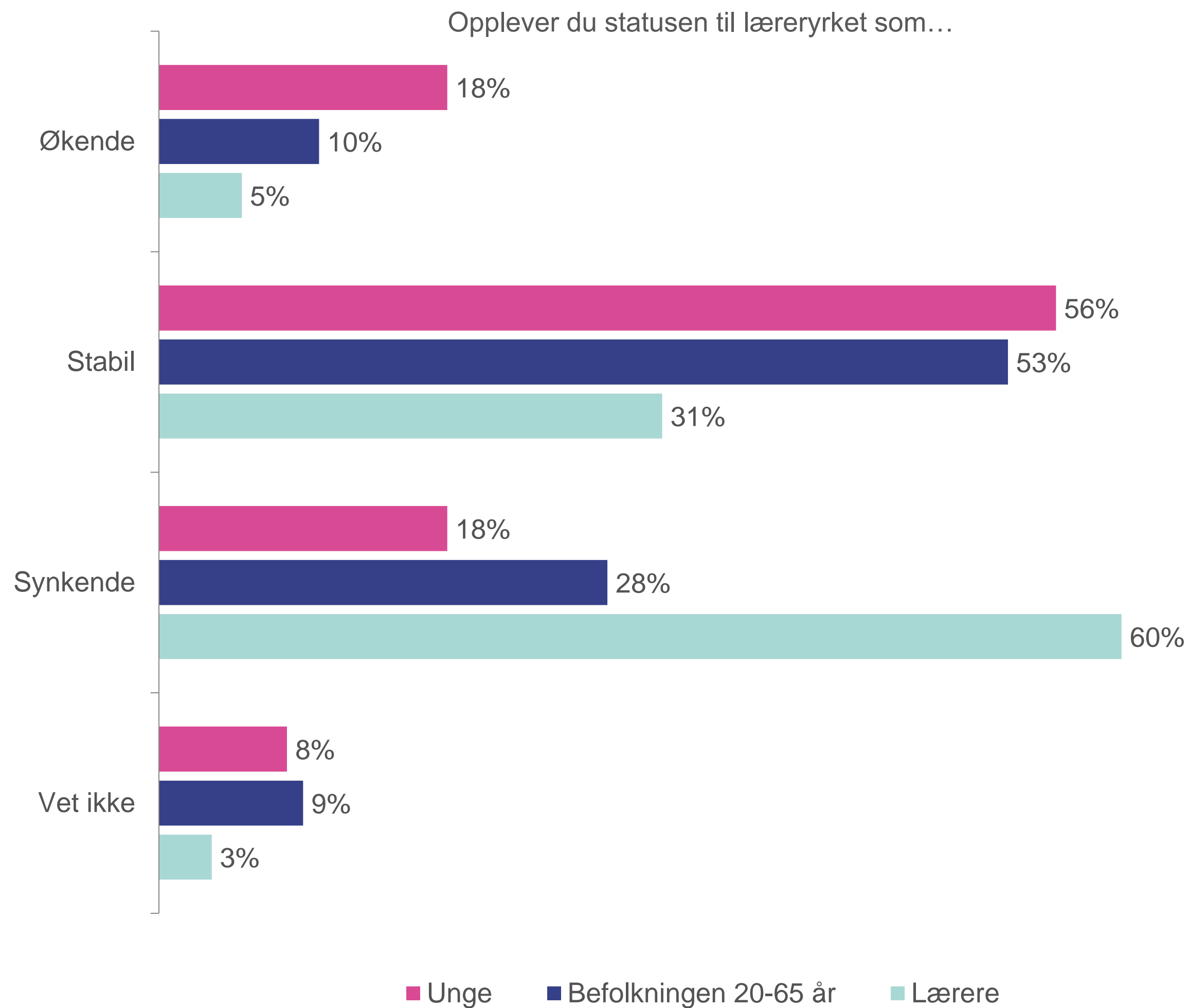
Spørsmål besvart på en skala fra 1 til 10 og presentert som gjennomsnitt

Blant unge og i befolkningen ser vi totalt sett at opplevelsen av statusen til læreryrket har holdt seg relativt stabil de siste årene. I befolkningen har imidlertid andelen som opplever statusen som økende falt og som synkende økt det siste året, mens hos de unge har andelen som opplever status som økende økt.

Mens flertallet blant de unge (56%) og befolkningen (53%) opplever statusen til læreryrket som stabil ser vi at hele 60% av lærerne opplever den som synkende

- Blant unge med innvandrerbakgrunn ser vi at signifikant flere opplever statusen som synkende:
 - Unge med vestlig innvandrerbakgrunn: 39%*
 - Unge med ikke-vestlig innvandrerbakgrunn: 35%**

*Basert på 28 intervju **Basert på 26 intervju

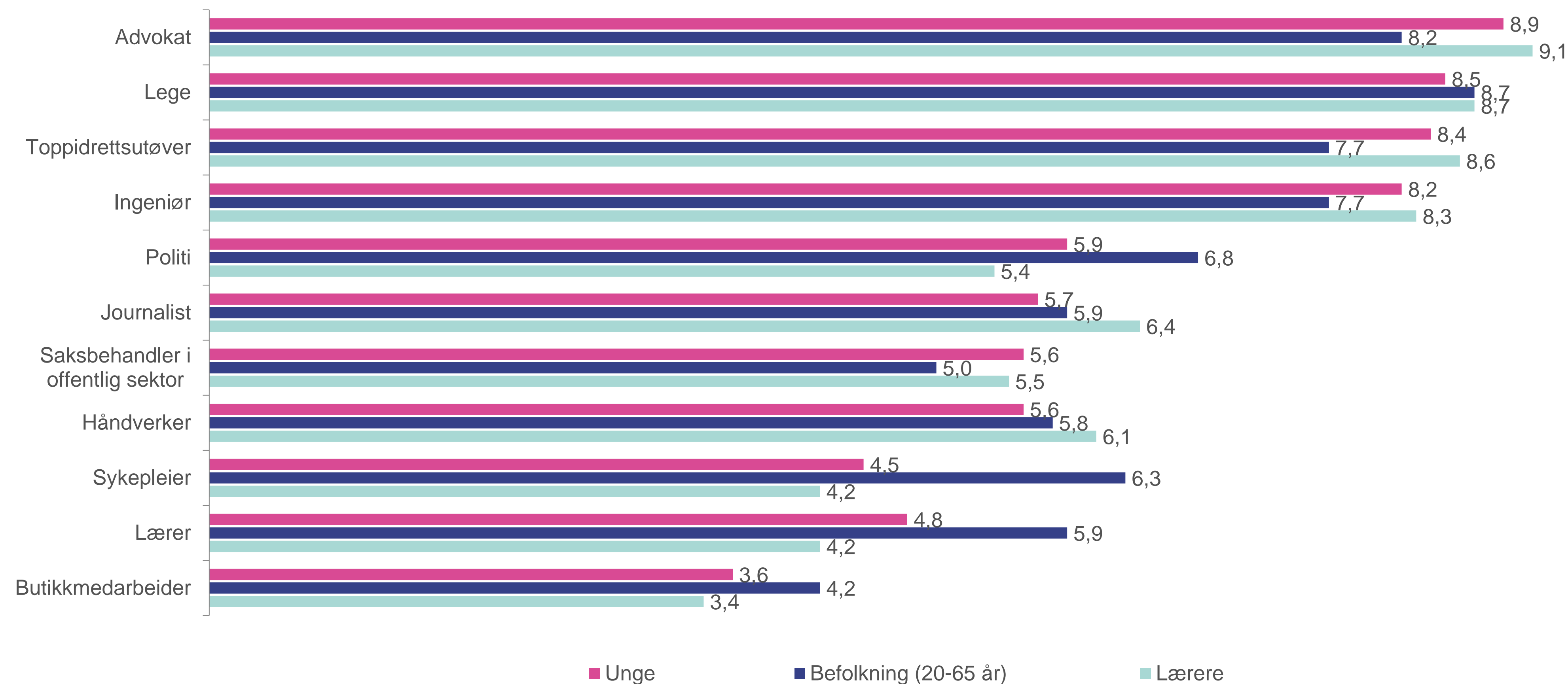

Inntrykket av læreryrket som lite betalt holder seg - og særlig blant lærerne selv ser vi at de ser på seg selv som en lavt betalt yrkesgruppe

Signifikant flere i befolkningen 20-65 som er fornøyde med lærerne mener læreryrket er godt betalt (4,6)

Lærere med 5-årig utdanning mener i snitt at læreren sin status lønn ligger på 4,2 – det samme gjør de med 3-årig (4,2)

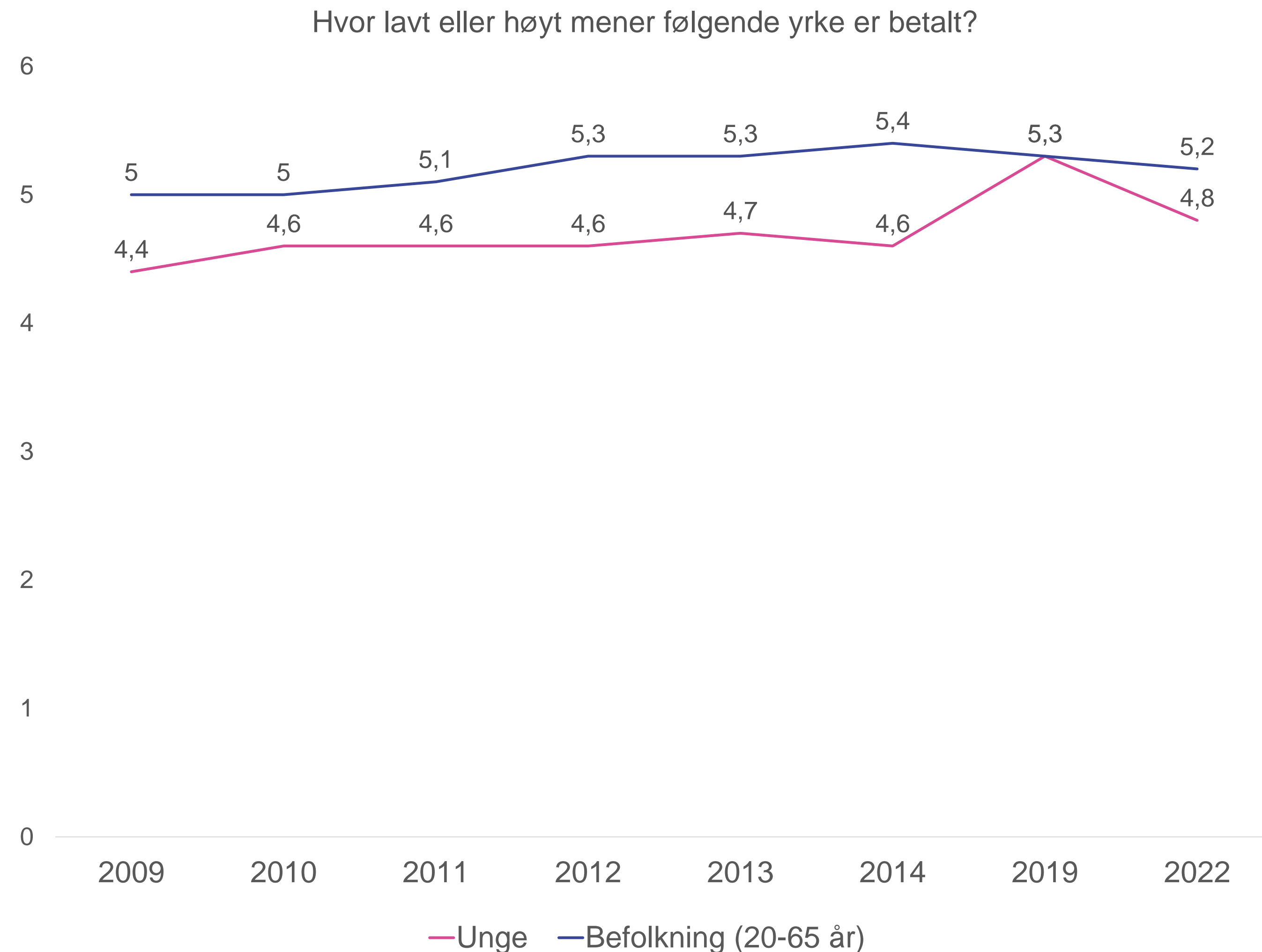
Hvor lavt eller høyt mener følgende yrke er betalt?

Spørsmål besvart på en skala fra 1 til 10 og presentert som gjennomsnitt

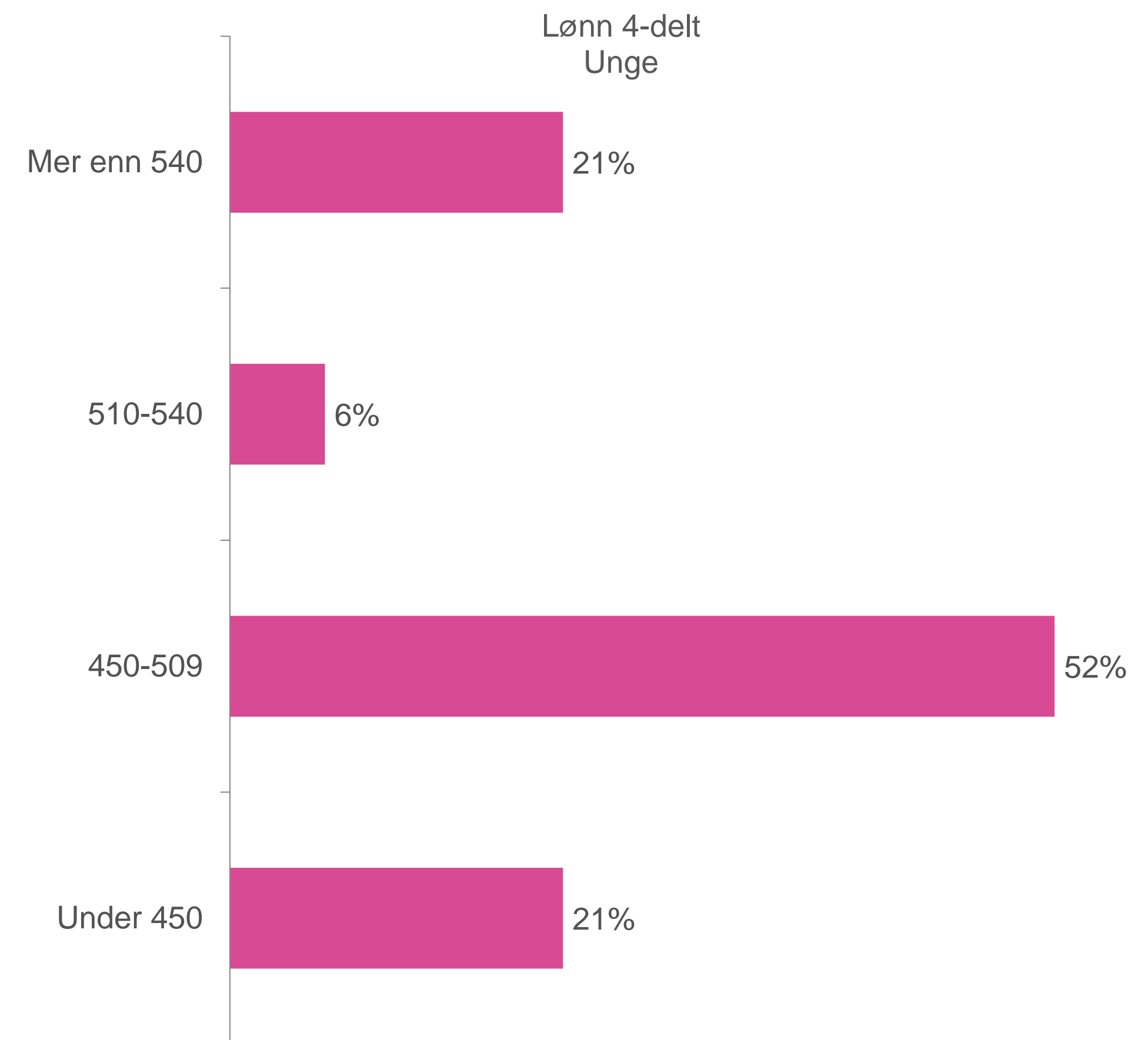
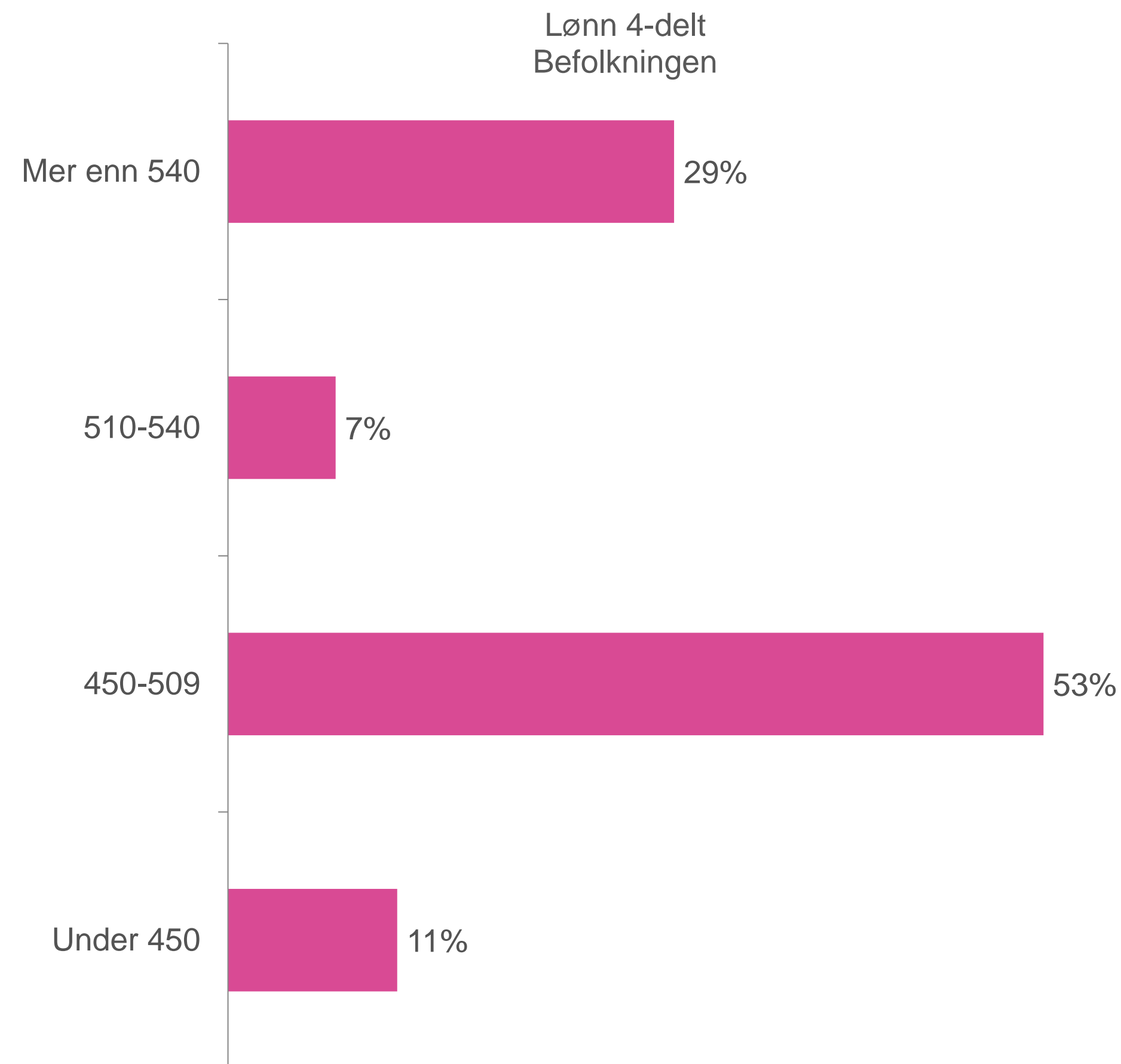
Inntrykket av læreryrket som lavt betalt holder seg og særlig blant lærerne selv ser vi at de ser på seg selv som en lavt betalt yrkesgruppe

- Hva primærgruppen tror startlønnen til en lærer med femåring utdanning er:
 - Snittlønn: 486 270
 - Medianlønn: 500 000
- Hva sekundærgruppen tror startlønnen til en lærer med femåring utdanning er:
 - Snittlønn: 503 193
 - Medianlønn: 500 000
- Begge grupper har for lav oppfattelse av startlønnen

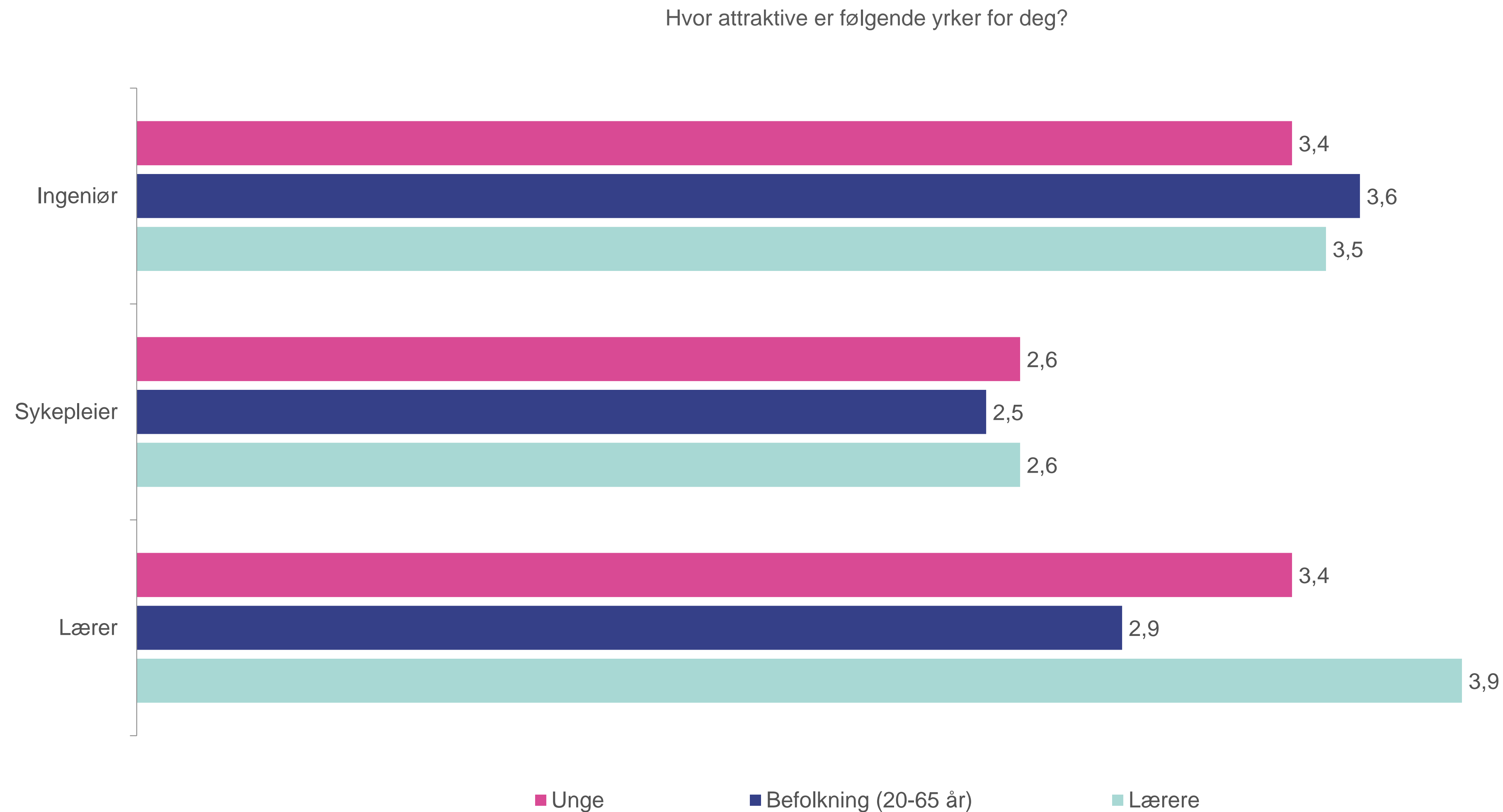
Inndelt i kategorier ser vi at et klart flertall i begge grupper mener startlønnen for lærere med masterutdanning er lavere enn hva den reelt er

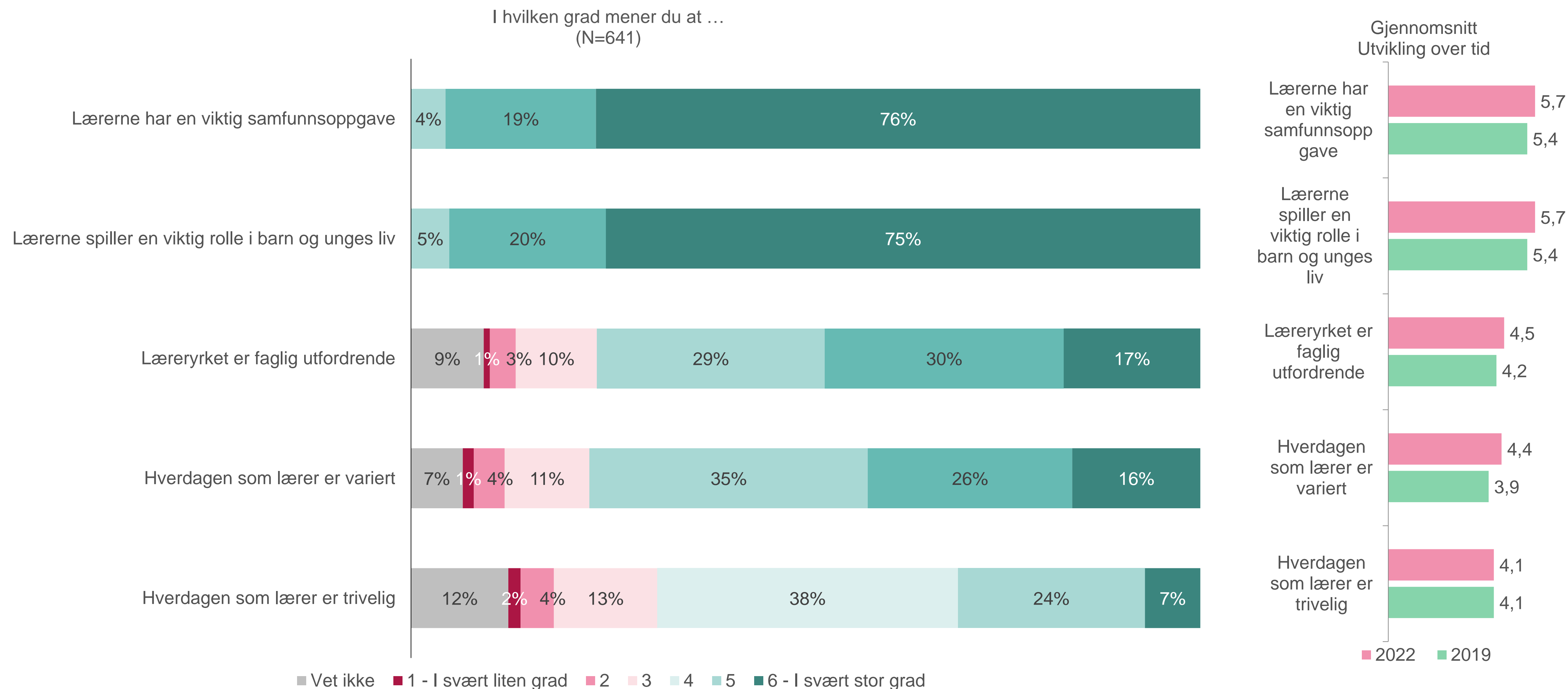
Presentert uten ekstremverdier (5% av høyeste og laveste verdier)

Læreryrket vurderes som mest attraktivt blant lærerne selv (3,9) og like attraktivt som ingeniøryrket blant de unge (3,4)

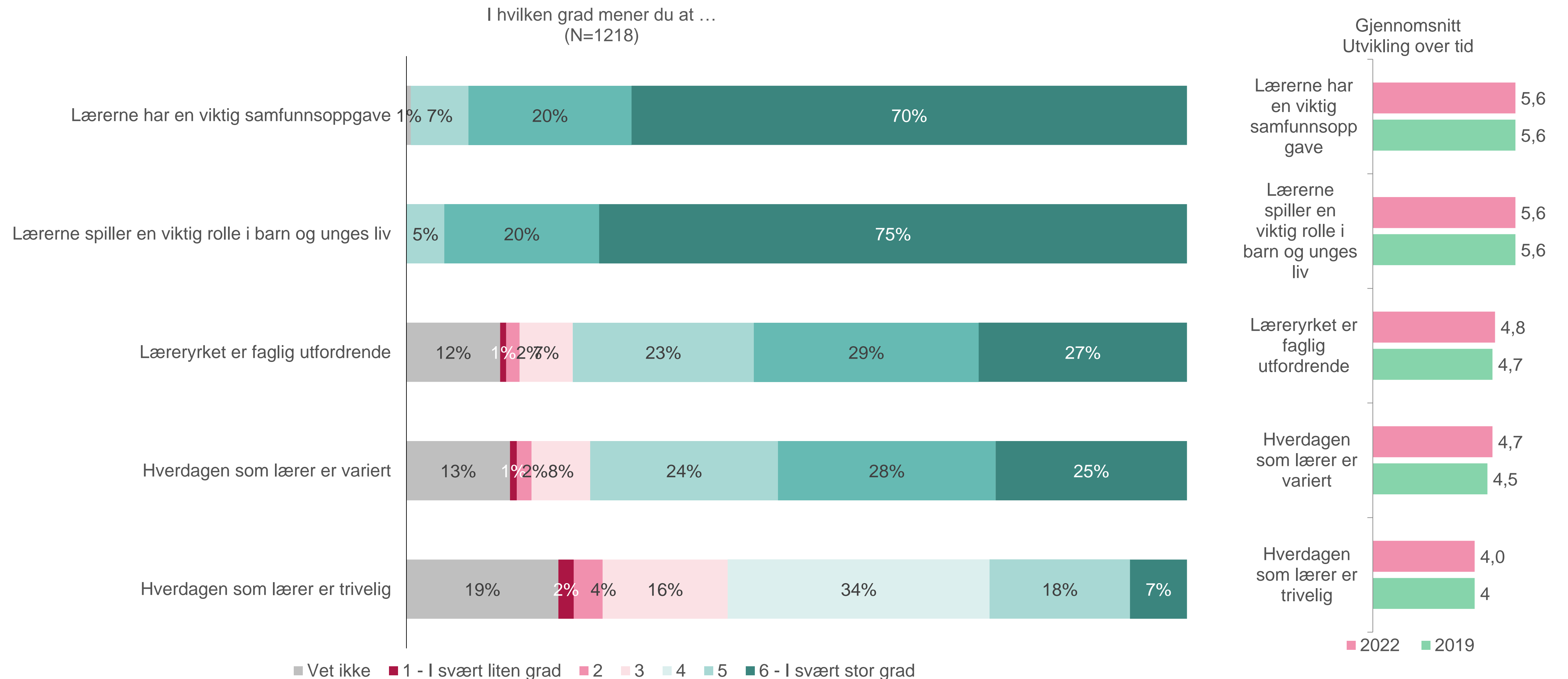
Blant de unge ser vi at flertallet er svært enige i at læreryrket er viktig mens andelen som mener det er utfordrende, variert og trivelig er noe mindre, men fortsatt ikke negativt

Filter: Unge (primærgruppen)

Også i befolkningen ser vi at flertallet er svært enige i at læreryrket er viktig mens andelen som mener det er utfordrende, variert og trivelig er noe mindre, men fortsatt ikke negativt

Filter: Befolkningen 20-65 (sekundærrgruppen)

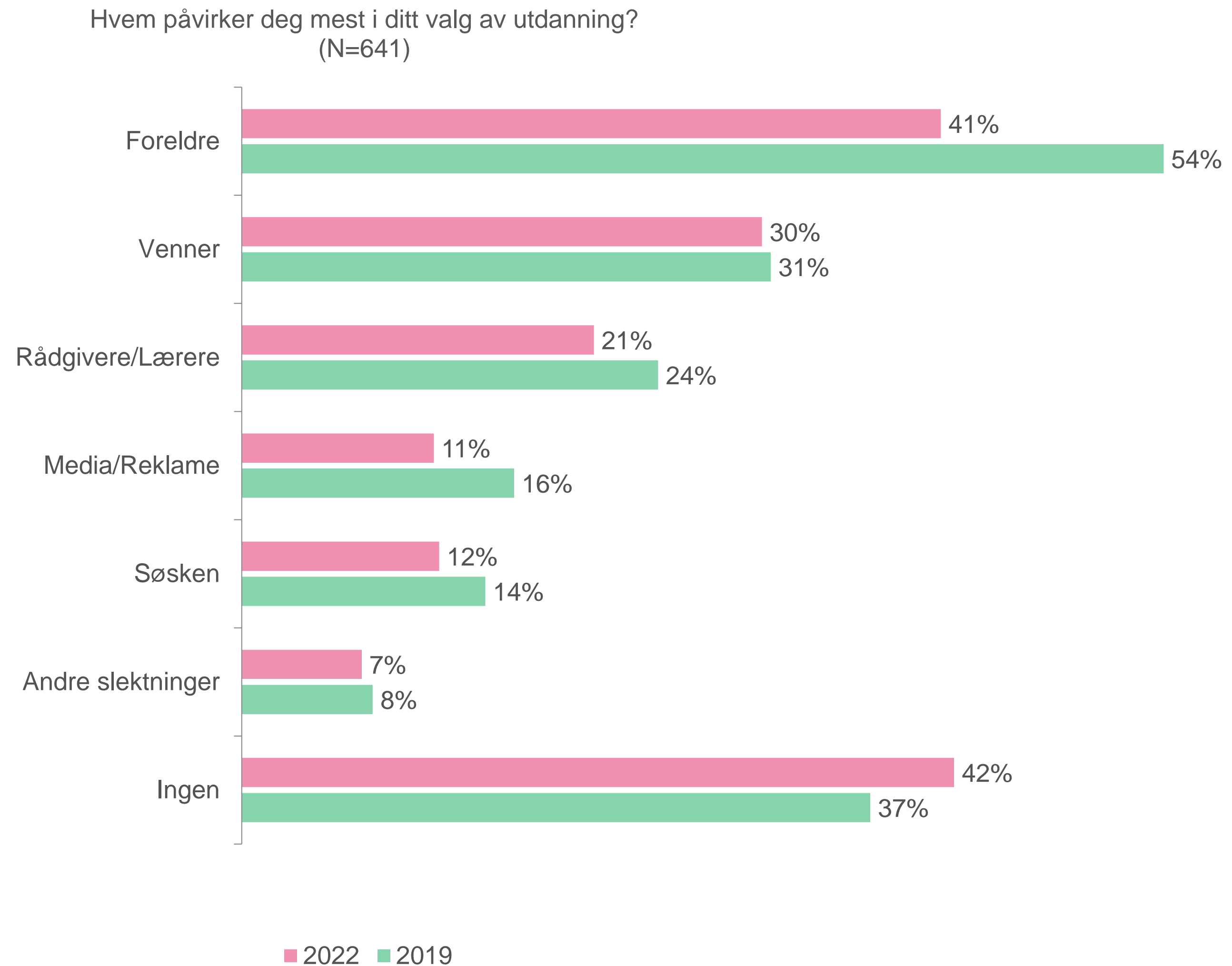
Valg av utdanning

Oppsummering

- **Hvem påvirker mest:** I valg av utdanning blir de unge mest påvirket av foreldre (41%), venner (30%) og rådgivere/lærere (21%)
- **Hva påvirker mest:** De viktigste faktorene i valg av utdanning er faglig interesse (56%), lønn (33%) og at det er en sikker jobb (32%)

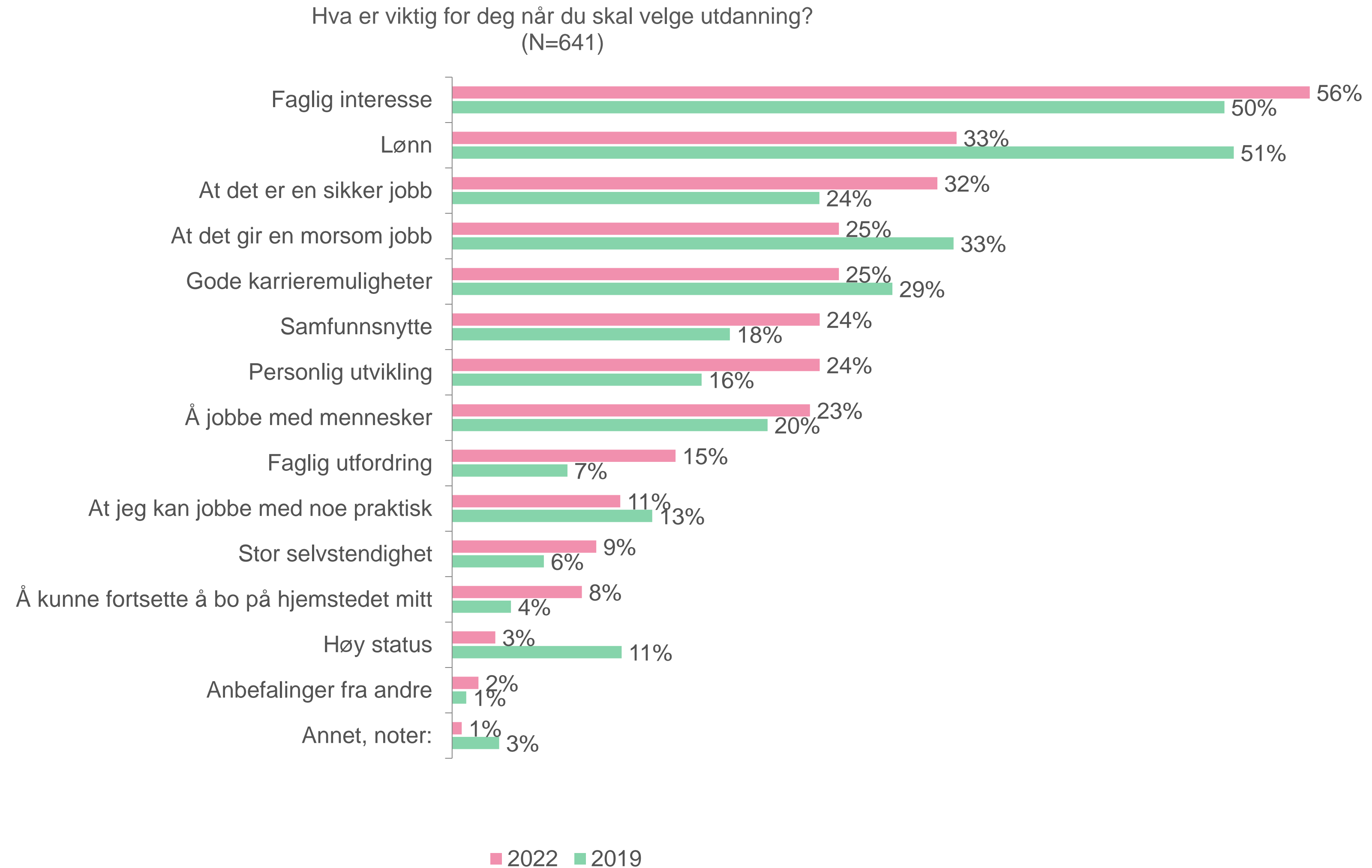

I valg av utdanning blir de unge mest påvirket av foreldre (41%), venner (30%) og rådgivere/lærere (21%)

De viktigste faktorene i valg av utdanning er faglig interesse (56%), lønn (33%) og at det er en sikker jobb (32%)

Lønn var en av de mest nevnte faktorene også i 2019 (51%), men faller til 33% i årets måling

Å bli lærer

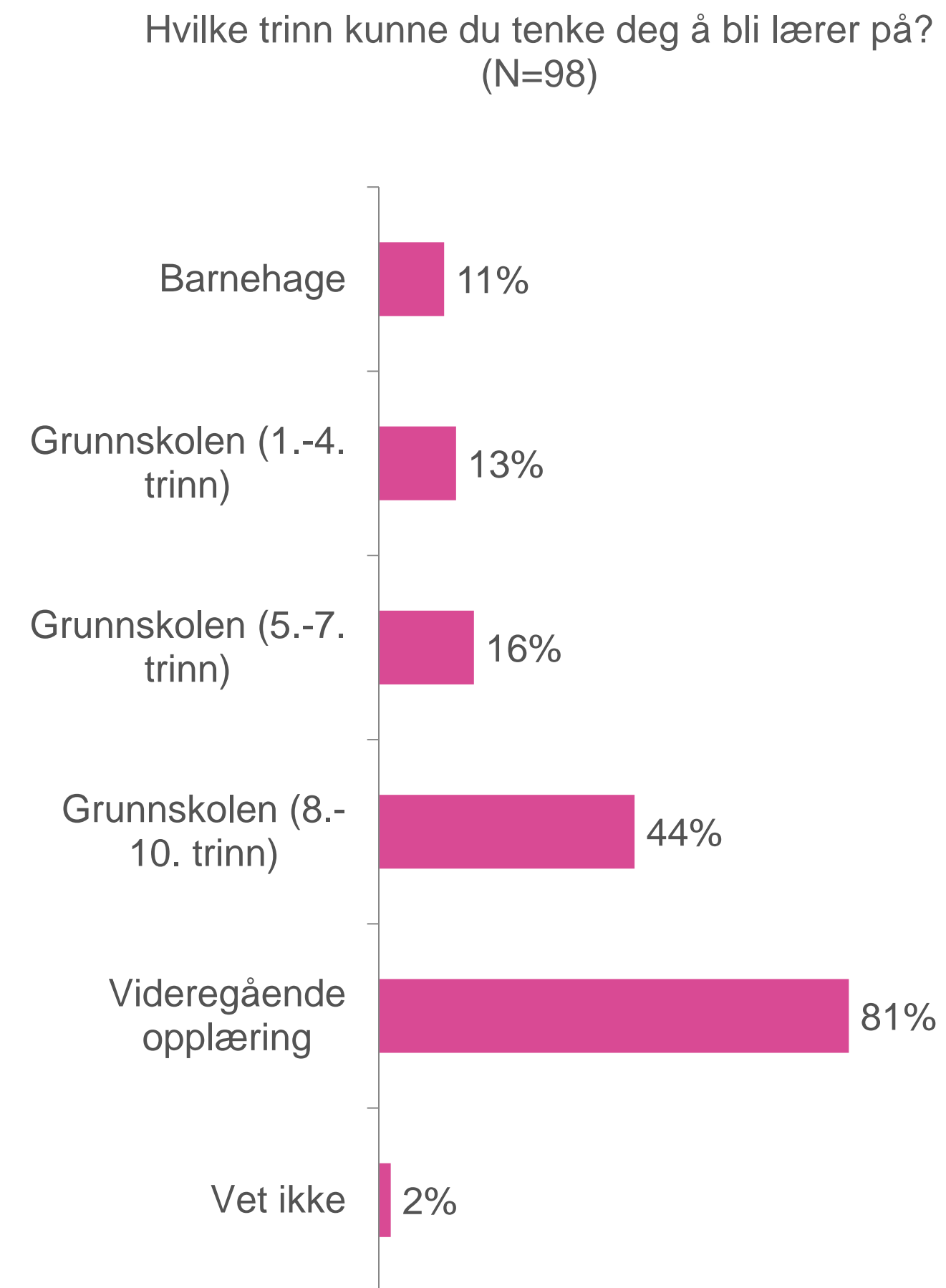
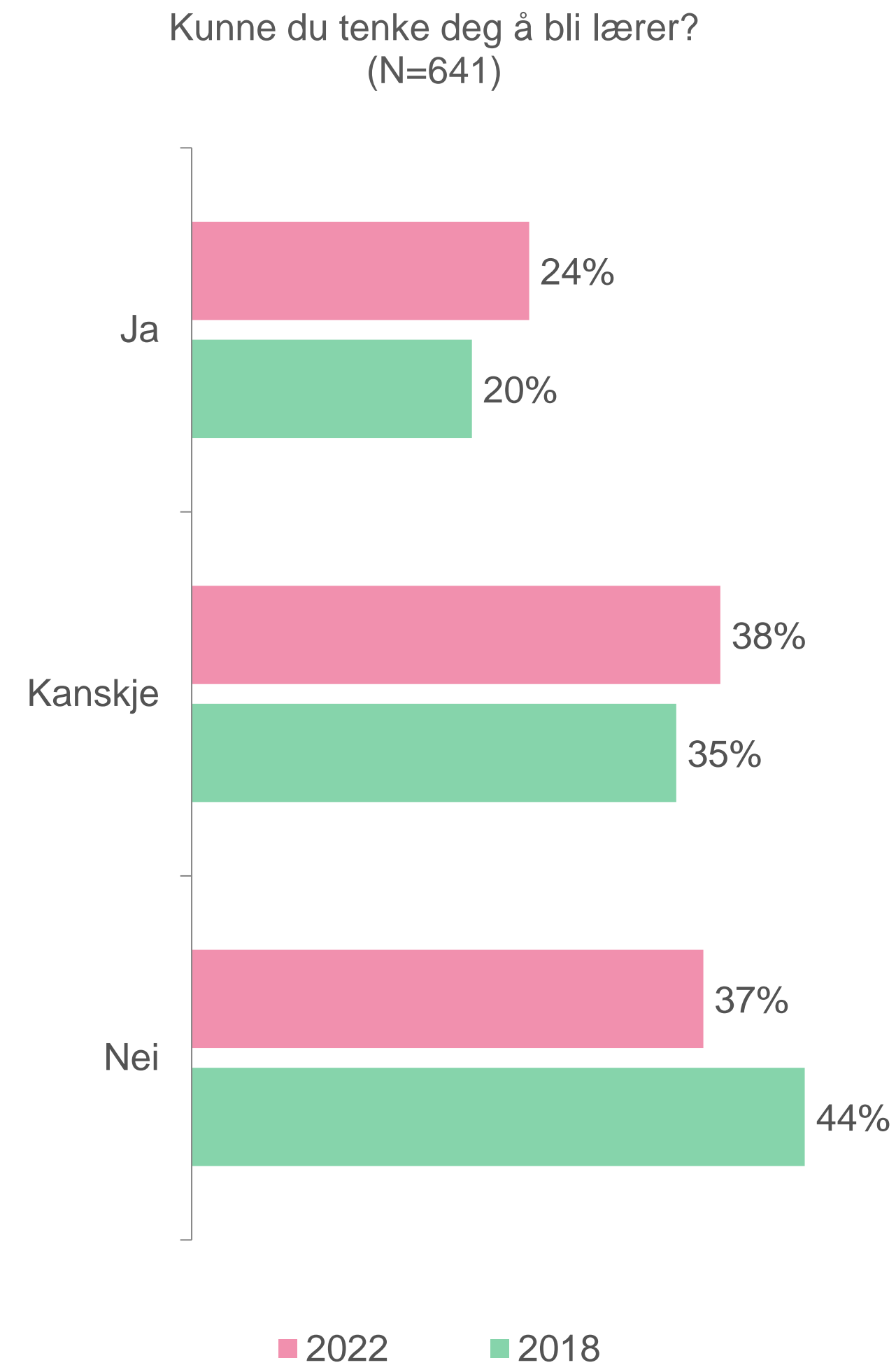
Oppsummering

- **Å bli lærer:** Blant de unge kan 1 av 4 (24%) tenke seg å bli lærer. Dette er en økning fra 2019 hvor andelen var 1 av 5. Flest kan tenke seg å bli lærer på videregående trinn (81%) mens færrest (11%) kunne tenke seg å bli lærer i barnehagen
- **Menn og kvinner:** Mens begge kjønn i størst grad vil jobbe i videregående skole eller i grunnskolen 8.-10. ser vi at signifikant flere menn vil jobbe i videregående (100%) mens signifikant flere kvinner oppgir grunnskole 1-4 (20%) og barnehage (17%)
- **Motivasjon:** De viktigste motivasjonene for å bli lærer er at man vil ha en meningsfull jobb (50%), at man vil påvirke/gjøre en forskjell (48%) og at man vil undervise (47%)
- **Årsaker til at man ikke vil bli lærer:** De mest oppgitte årsakene til at man ikke ønsker å bli lærer er man ikke ønsker å undervise/formidle (52%), lav lønn (45%) og at man ikke ønsker å jobbe med barn og unge (40%)

Blant de unge kan 1 av 4 tenke seg å bli lærer

Dette er en økning fra 2018 hvor andelen var 1 av 5

- Flest kan tenke seg å bli lærer på videregående trinn (81%) mens færrest (11%) kunne tenke seg å bli lærer i barnehagen
- Signifikante forskjeller:
 - Mens begge kjønn i størst grad vil jobbe i videregående skole eller i grunnskolen 8.-10. ser vi at signifikant flere menn vil jobbe i videregående (100%) mens signifikant flere kvinner oppgir grunnskole 1-4 (20%) og barnehage (17%)

De viktigste motivasjonene for å bli lærer er at man vil ha en meningsfull jobb (50%), at man vil påvirke/gjøre en forskjell (48%) og at man vil undervise (47%)

- Vi ser en stor økning i årets undersøkelse blant de som oppgir at de vil ha en meningsfull jobb (37% til 50%) og de som oppgir at de vil gjøre noe samfunnsnyttig (26% til 36%)
- Vi ser også signifikante nedganger blant de som oppgir mulighet for faglige utfordringer (10% til 6%) og lønn (11% til 4%)

Forskjeller i motivasjon for å bli lærer mellom menn og kvinner

Hva er de viktigste motivasjonene dine for å bli lærer?
(N=403)

- Topp tre motivasjon:

- Menn:

- Vil undervise/lære bort (57%)
- Meningsfull jobb (51%)
- Gjøre noe samfunnsnyttig (45%)

- Kvinner

- Påvirke/gjøre en forskjell (53%)
- Meningsfull jobb (49%)
- Vil undervise/lære bort (42%)

- Signifikante forskjeller

- Menn:

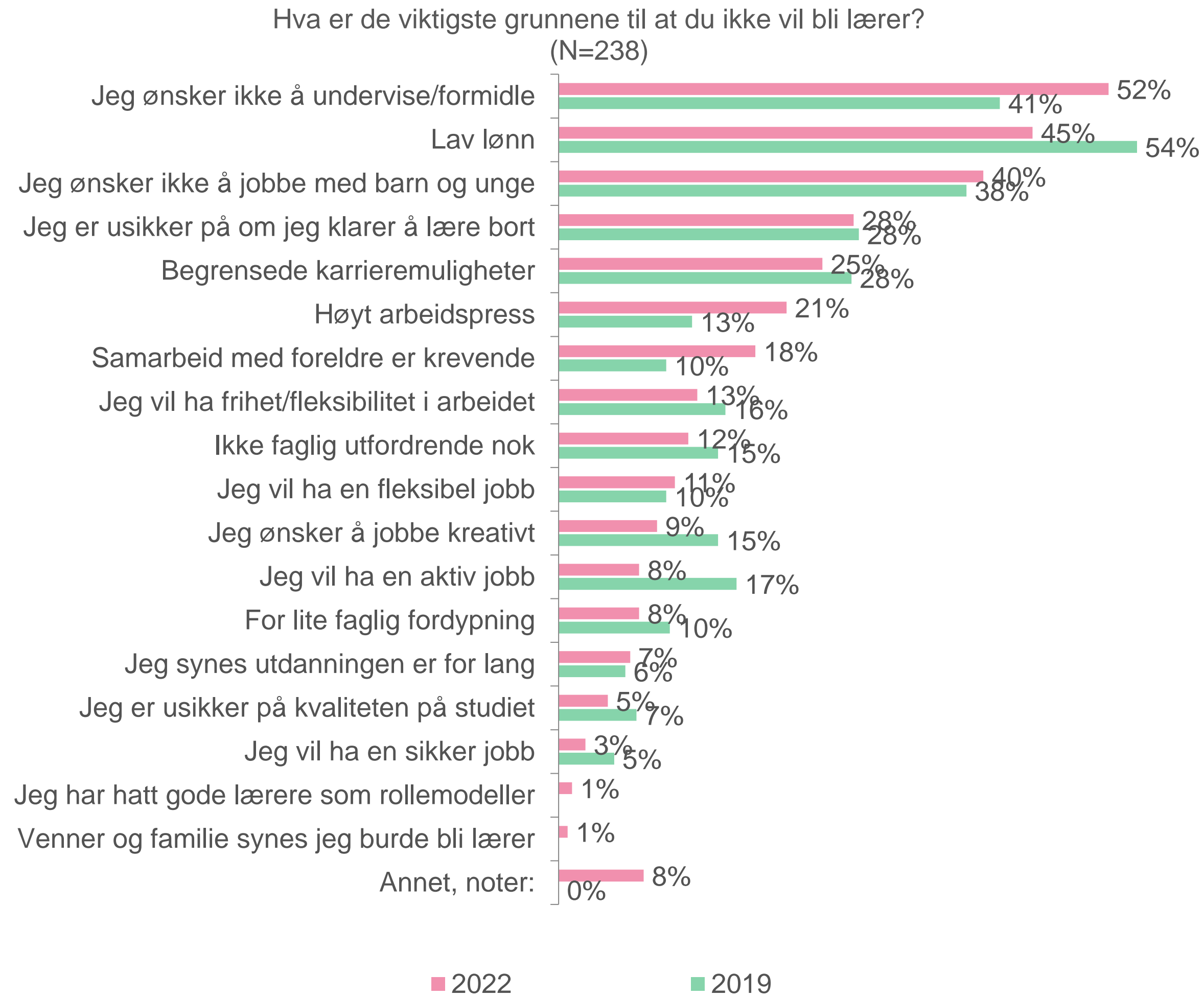
- Man vil undervise/formidle/lære bort (57%)
- Jeg vil gjøre noe samfunnsnyttig (45%)
- Karrieremuligheter (4%)

- Kvinner:

- Påvirke/utgjøre en forskjell (53%)
- Jobbe med barn og unge (36%)
- Sikker jobb (33%)
- Jobbe kreativt (19%)

De mest oppgitte årsakene til at man ikke ønsker å bli lærer er man ikke ønsker å undervise/formidle (52%), lav lønn (45%) og at man ikke ønsker å jobbe med barn og unge (40%)

- Mens lav lønn var mest oppgitt i 2019 er at man ikke ønsker å undervise/formidle mest oppgitt i 2022
- Signifikante funn:
 - De som opplever statusen til yrket som synkende oppgir i signifikant større grad lav lønn (78%) og høyt arbeidspress (38%)
 - Menn oppgir i signifikant større grad begrensede karrieremuligheter (34%) og at de er usikre på kvaliteten på studiet (11%) og kvinner at samarbeidet med foreldre er krevende (22%)

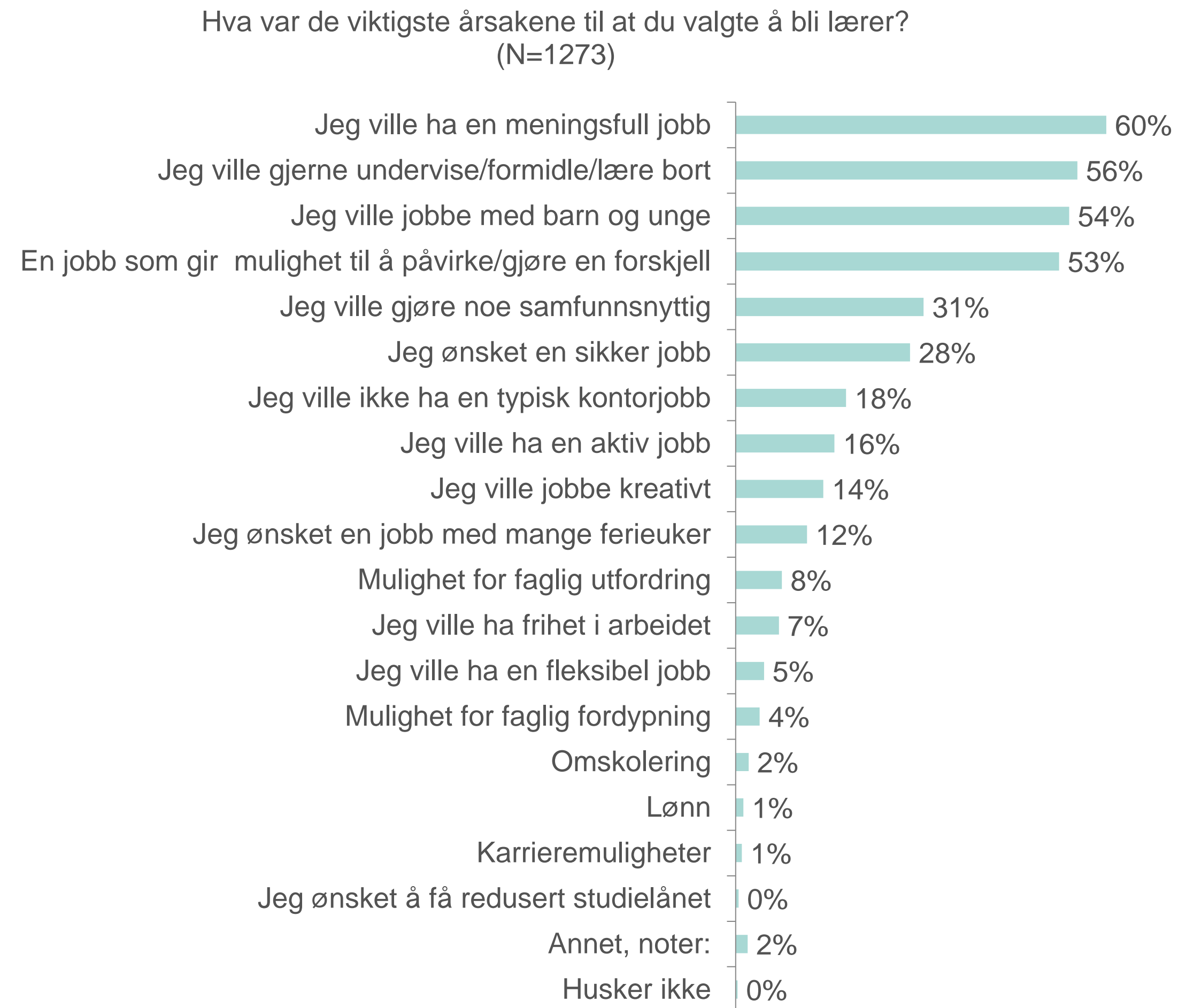
Å være lærer

Oppsummering

- **Hvorfor man ble lærer:** De vanligste årsakene til at man valgte å bli lærer er at man ville ha en meningsfull jobb (60%), at man vil undervise (56%) og at man vil jobbe med barn og unge (54%). Vi ser at motivasjonen for hvorfor man ble lærer overlapper med de unges motivasjon for at de vil bli lærere
- **Mange har vurdert å slutte:** 8 av 10 lærere har vurdert å slutte som lærere
- **Årsaker til at man har vurdert å slutte:** De vanligste årsakene er lav lønn (66%), høyt arbeidspress (62%) og for lite tid til elevene (44%). Vi ser at kvinner i signifikant større grad oppgir høyt arbeidspress (66%), manglende tilrettelegging (25%) og at man vil ha en mer fleksibel jobb (13%) mens menn i signifikant større grad oppgir lav lønn (75%), for mye administrativt arbeid (45%) og begrensede karrieremuligheter (23%)

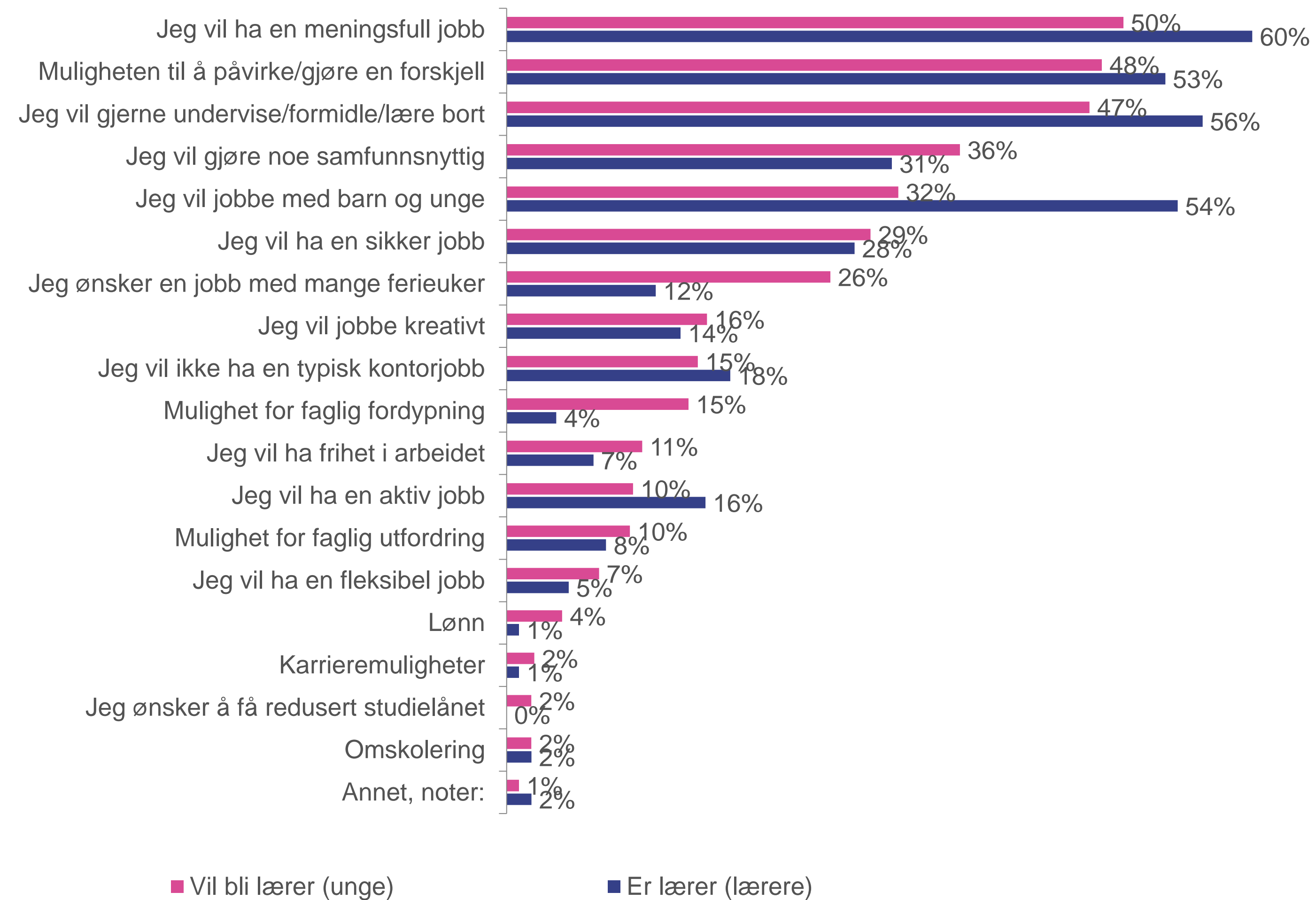
De vanligste årsakene til at man valgte å bli lærer er at man ville ha en meningsfull jobb (60%), at man vil undervise (56%) og at man vil jobbe med barn og unge (54%)

- Signifikante funn:
 - Kvinner oppgir i signifikant større grad at de vil jobbe med barn og unge (58%) og menn at de vil ha frihet i arbeidet (10%)
 - De som har erfaring med å jobbe med barn og unge fra før vil i større grad jobbe med barn og unge (57%)
 - De som har undervist i mer enn 20 år oppgir i større grad at de gjerne vil undervise/formidle (62%)

Å bli lærer/å ville bli lærer: Årsaker til at man vil bli lærer og til at man har blitt lærer fordeler seg likt

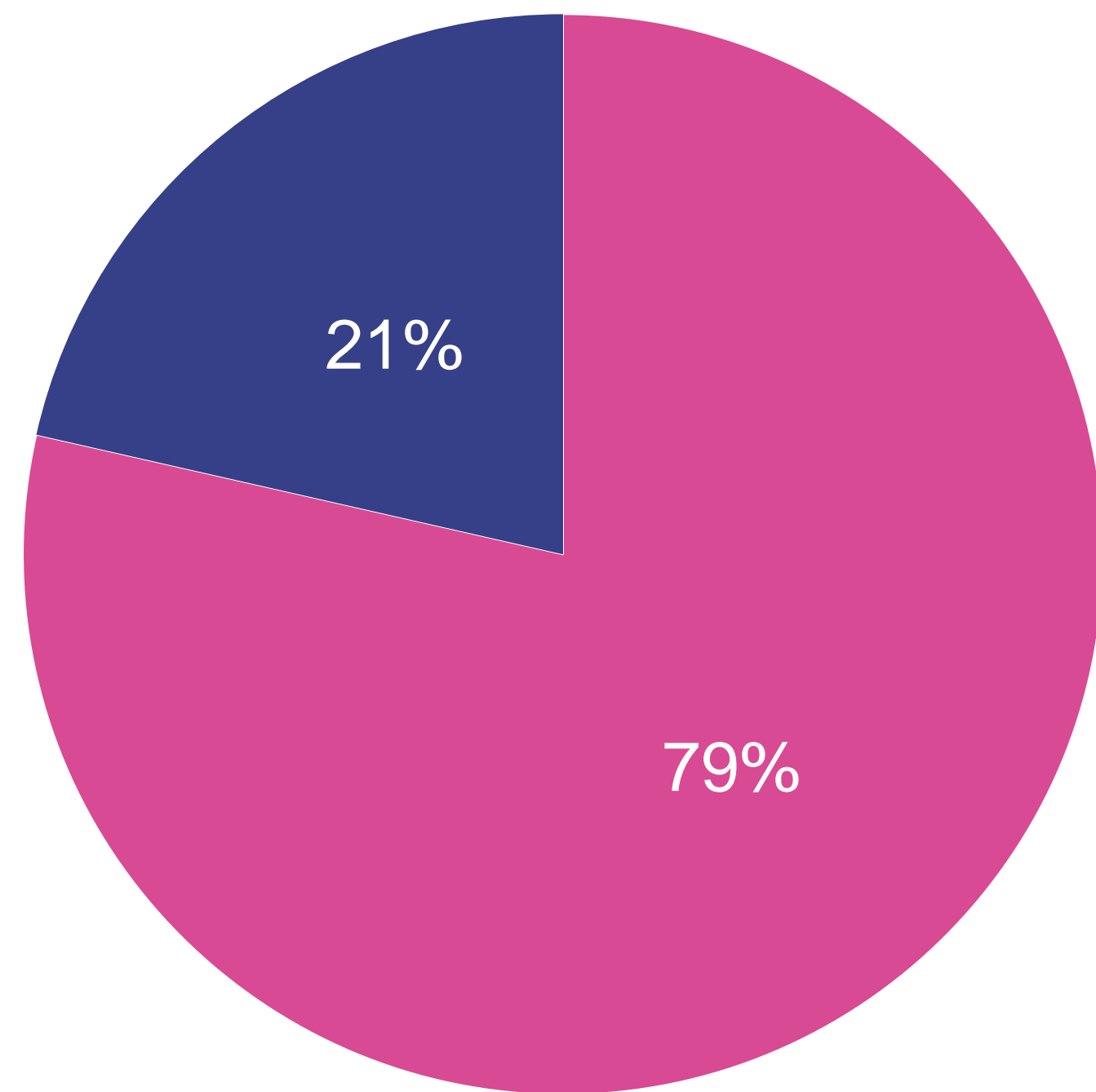

Spørsmål: Hva er de viktigste motivasjonene dine for å bli lærer?

8 av 10 lærere har vurdert å slutte. De vanligste årsakene er lav lønn (66%), høyt arbeidspress (62%) og for lite tid til elevene (44%)

Har du vurdert å slutte som lærer? (N=1273)

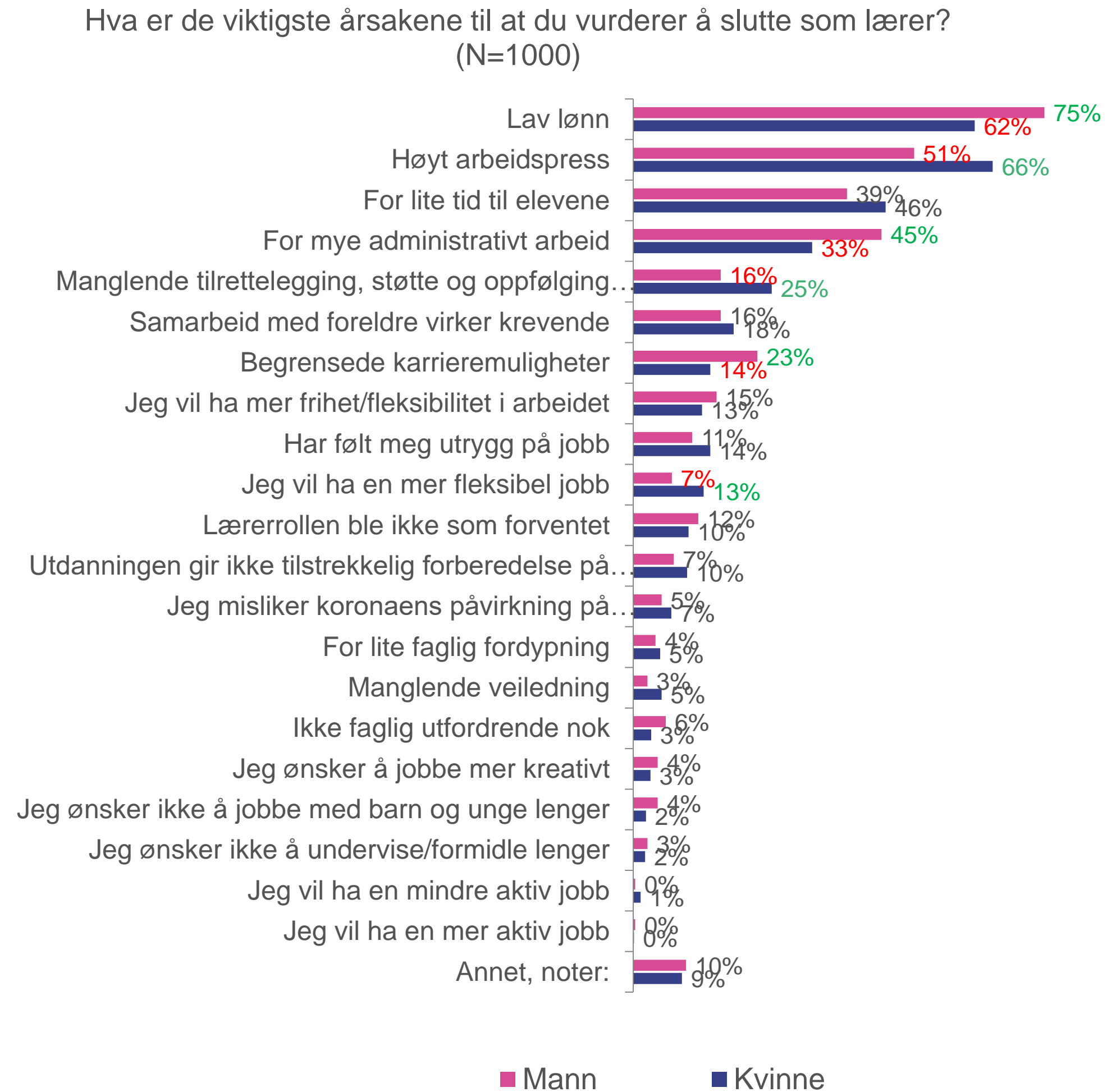

■ Ja ■ Nei

Hva er de viktigste årsakene til at du vurderer å slutte som lærer? (N=1000)

Årsaker til at man vil slutte som lærer

- Kvinner oppgir i signifikant større grad:
 - Høyt arbeidspress (66%)
 - Manglende tilrettelegging (25%)
 - Man vil ha en mer fleksibel jobb (13%)
- Menn oppgir i signifikant større grad:
 - Lav lønn (75%)
 - For mye administrativt arbeid (45%)
 - Begrensede karrieremuligheter (23%)
- Innvandrere med ikke-vestlig bakgrunn:
 - Innvandrere med ikke-vestlig bakgrunn oppgir i signifikant større grad lav lønn (81%), manglende tilrettelegging/oppfølging (34%) og at lærerrollen ikke ble som forventet (21%)*

Studielån og masterutdanning

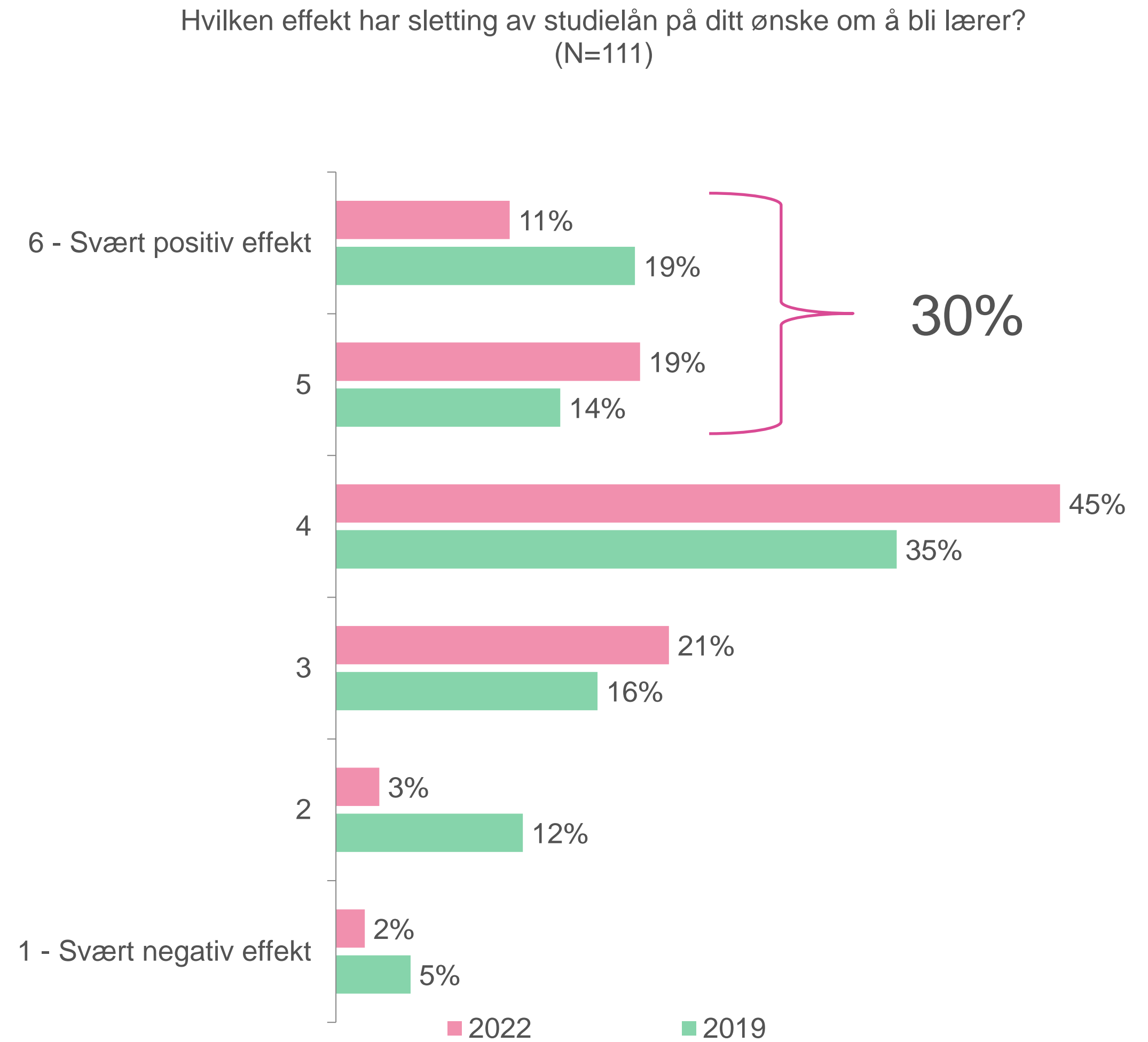
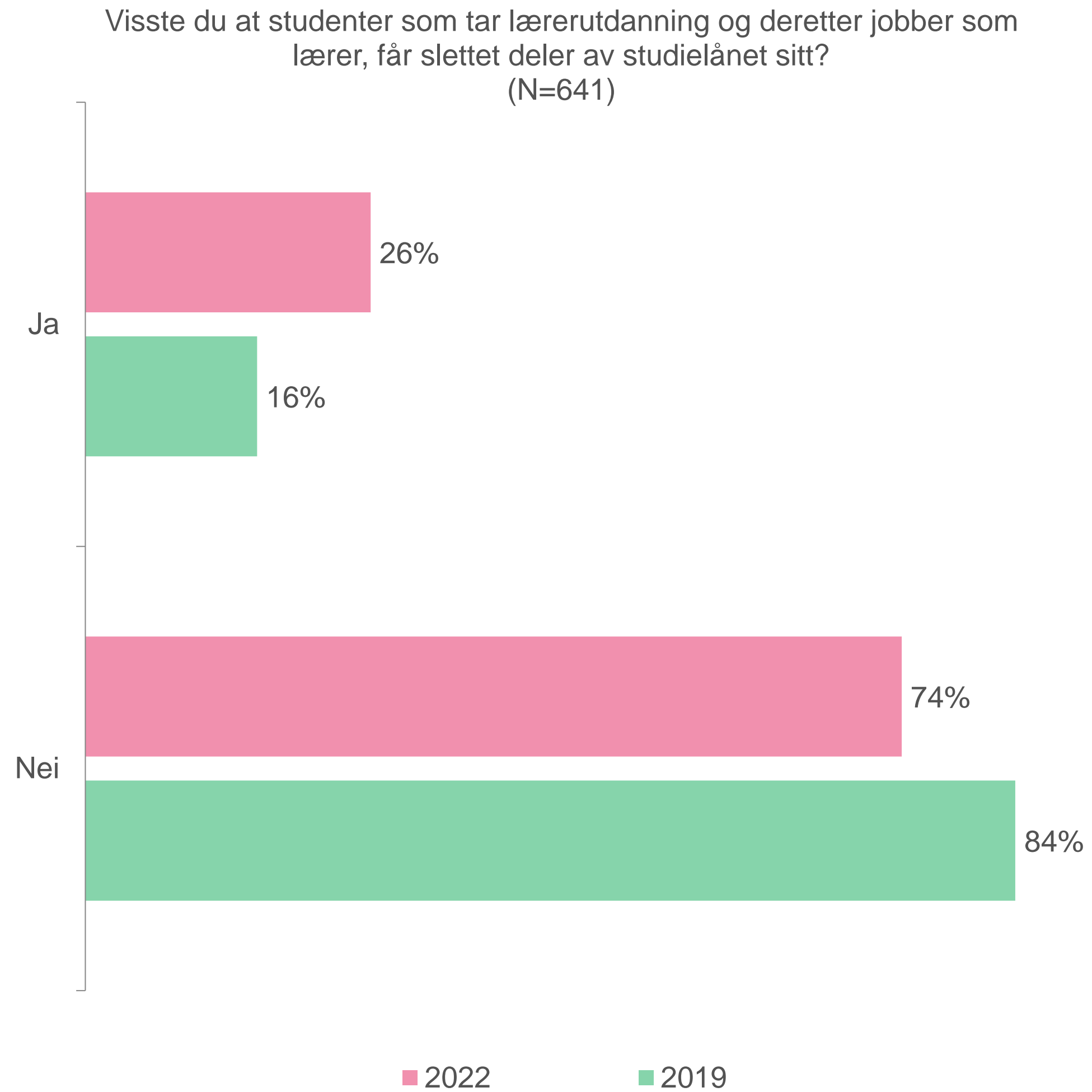
Oppsummering

- **Sletting av studielån som motivasjon for å bli lærer:** 1 av 4 unge vet at studenter som tar lærerutdanning får slettet deler av studielånet sitt – en økning fra 16% i 2019. Dette har en positiv effekt for 30% av de som kunne tenke seg å bli lærer
- **Masterstudium:** At lærerstudiet har blitt et masterstudium har hatt en positiv effekt på ønsket om å bli lærer for 10% av de unge - en nedgang fra 17% i 2019

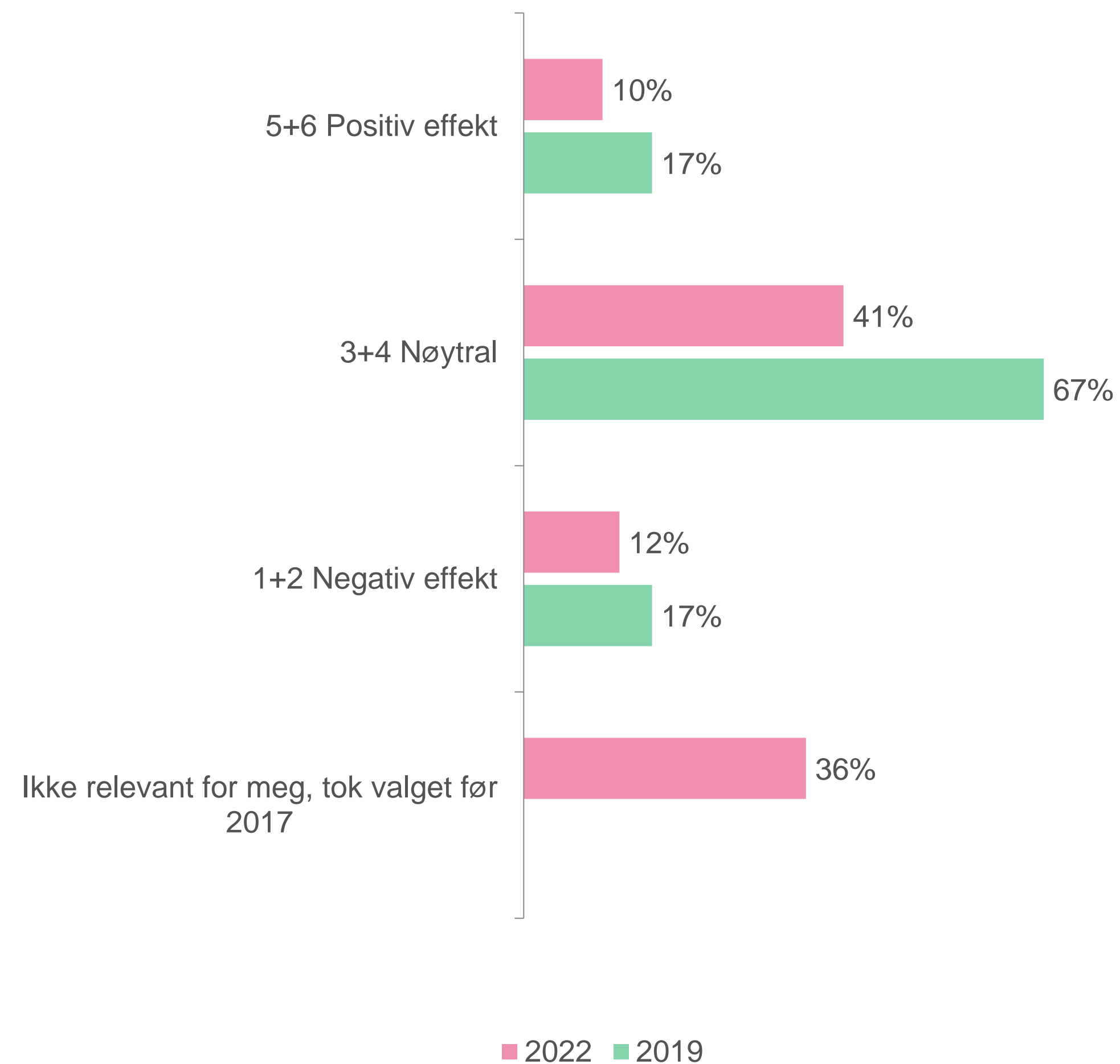
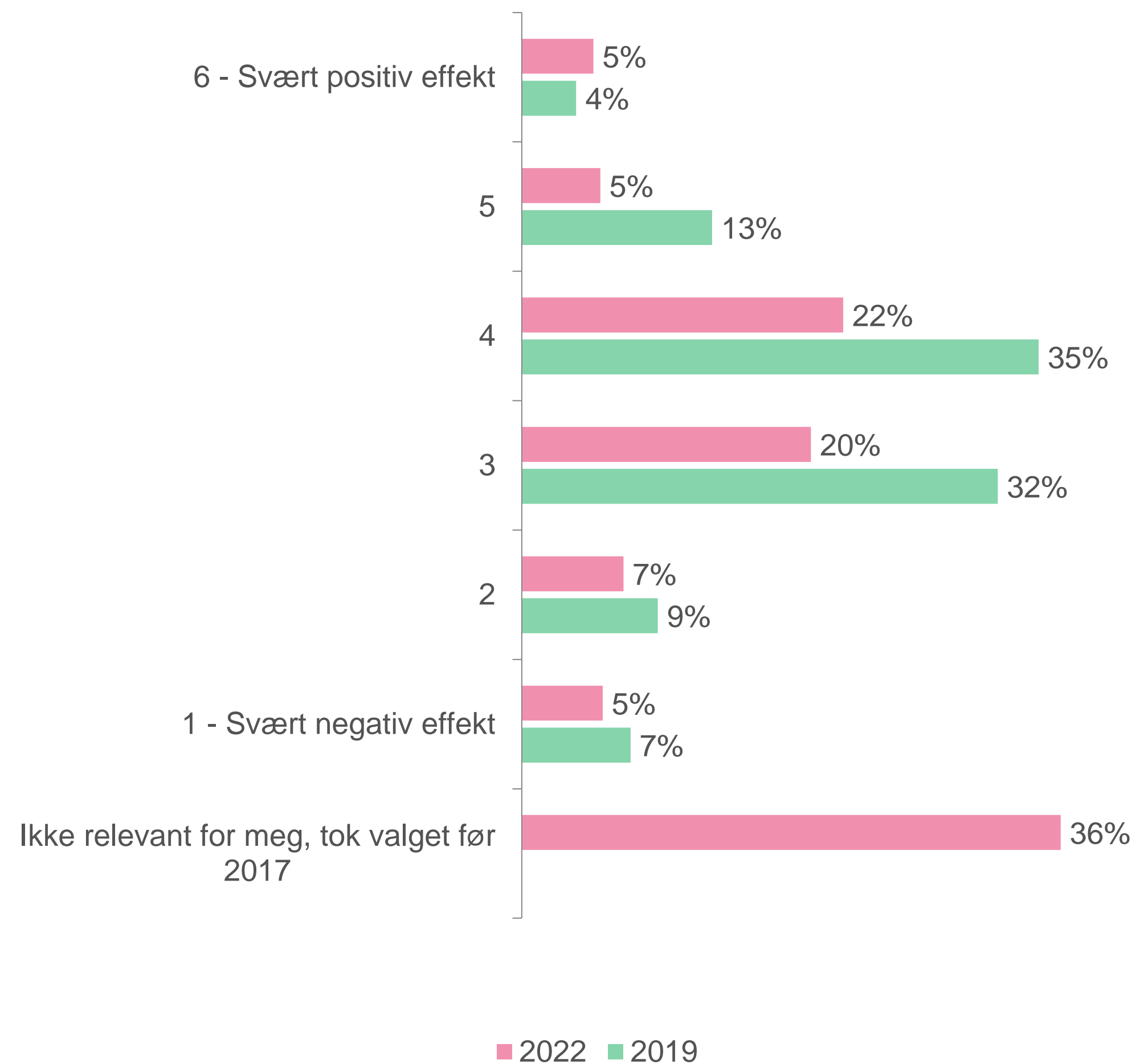

1 av 4 unge (26%) vet at studenter som tar lærerutdanning får slettet deler av studielånet sitt – en økning fra 16% i 2019

I gjennomsnitt ser vi at effekten dette har på ønsket om å bli lærer beveger seg fra 4,0 til 4,1 i årets undersøkelse

At lærerstudiet har blitt et masterstudium har hatt en positiv effekt på ønsket om å bli lærer for 10% av de unge - en nedgang fra 17% i 2019

Grunnskolelærerutdanning ble et masterstudium fra høsten 2017. Hvilken effekt har/hadde dette på ditt ønske om å bli lærer?
FILTER: Kun unge født mellom 1996 – 2002
Presentert 6-delt og 3-delt. Spørsmål besvart på en skala fra 1 til 6 der 1 er svært negativ effekt og 6 er svært positiv effekt

Nøkkeltall for viktige målgrupper

Nøkkeltall – unge menn

- 59% mener læreryrket har høy status (58% total)
- 73% mener læreryrket er lavt betalt (67% total)
- 24 opplever yrket som attraktivt (25% total)
- 24% (24% total) kan selv tenke seg å bli lærer hvorav flest kunne tenke seg å bli lærer på videregående trinn (100% mot 66% total), mens 19% (24% total) kunne tenke seg grunnskolen (5.-7. trinn) og kun 11% (17% total) barnehage
- De mest oppgitte motivasjonene for å bli lærer er at man vil undervise (57% mot 47% total) ha en meningsfull jobb (51% mot 50% total) og gjøre noe samfunnsnyttig (45% mot 36% total)
- De mest oppgitte årsakene til at man ikke kunne tenke seg å bli lærer er lav lønn (54% mot 45% total) , at man ikke vil undervise (52%, også 52% total) og at man ikke ønsker å jobbe med barn og unge (48% mot 40%)
- 62% mener hverdagen som lærer er trivelig (69% total)
- 1 av 5 (22%) vet at studenter som tar lærerutdanning får slettet studielånet sitt (26% total)
- 39% oppgir at det at lærerutdanningen ble et masterstudie i 2017 har hatt en negativ effekt på ønsket om å bli lærer (32% total). 27% oppgir at det har hatt en positiv effekt (32% total)

Nøkkeltall – unge med innvandrerbakgrunn

- 63% mener læreryrket har høy status (58% total)
- 6 av 10 mener læreryrket er lavt betalt (67% total)
- 1 av 5 (19%) opplever yrket som attraktivt (25% totalt)
- 31% kan tenke seg å bli lærer (24% totalt)
- 15% vet at man får slettet studielån (26% totalt)
- 13% mener at det er positivt at lærerutdanningen har blitt et masterstudium (10% totalt) mens 0% mener det er negativt for deres ønske om å bli lærer (12% totalt)

Nøkkeltall – lærere med ikke-vestlig bakgrunn

- 7 av 10 (71%) mener læreryrket har lav status (68% totalt)
- 8 av 10 (82%) mener læreryrket er lavt betalt (79% totalt)
- 29% opplever yrket som attraktivt (35% totalt)
- Har valgt læreryrket fordi man vil jobbe med barn og unge (64% mot 54% totalt), man vil ha en meningsfull jobb (63% mot 60%) og at man vil utgjøre en forskjell (56% mot 53%)
- Årsaker til at man har vurdert å slutte som lærer er lav lønn (81% mot 66%), høyt arbeidspress (54% mot 62%) og manglende støtte eller tilrettelegging fra ledelsen (34% mot 23%)
- 67% opplever lærerstatusen som synkende (60% totalt)

Vedlegg

ANALYSEBESKRIVELSE

- For alle kategoriske spørsmål i undersøkelsen blir resultatene presentert som andeler, oppgitt i prosent.
 - For spørsmål hvor det benyttes mulighet for å avgi flere svar per spørsmål (flersvar), vil summen av andelene overstige 100%.
- Resultater for skalaspørsmål er presentert som gjennomsnitt.
 - Det anvendes som standard en skala fra 1 til 6, hvor verdien 6 er den beste/mest positive.
- Alle svar vises for totalutvalget, og brytes ned på delutvalg når dette finnes formålstjenlig ut fra resultatene i den statistiske analysen.
- Spørsmålene er brutt ned på bakgrunnsvariabler når signifikante (relevante) funn er avdekket i analysene.
 - Når en bakgrunnsvariabel ikke er funnet relevant for presentasjonen er det hovedtallet som beskriver aktuelle forhold best.
- Alle signifikante funn er basert på en rigid statistisk test, med en sikkerhet på 95%.
 - Dette er bransjestandard innen markedsanalyse.
- Ved påviste signifikante forskjeller mellom ulike grupper, er tallene uthevet med grønn farge for positive avvik og oransje farge for negative avvik i tabellene.

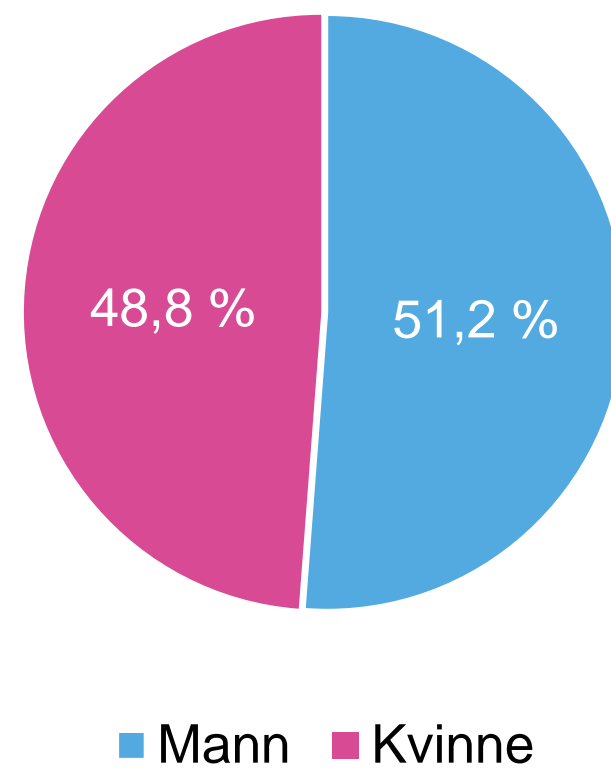

DEMOGRAFISK FORDELING

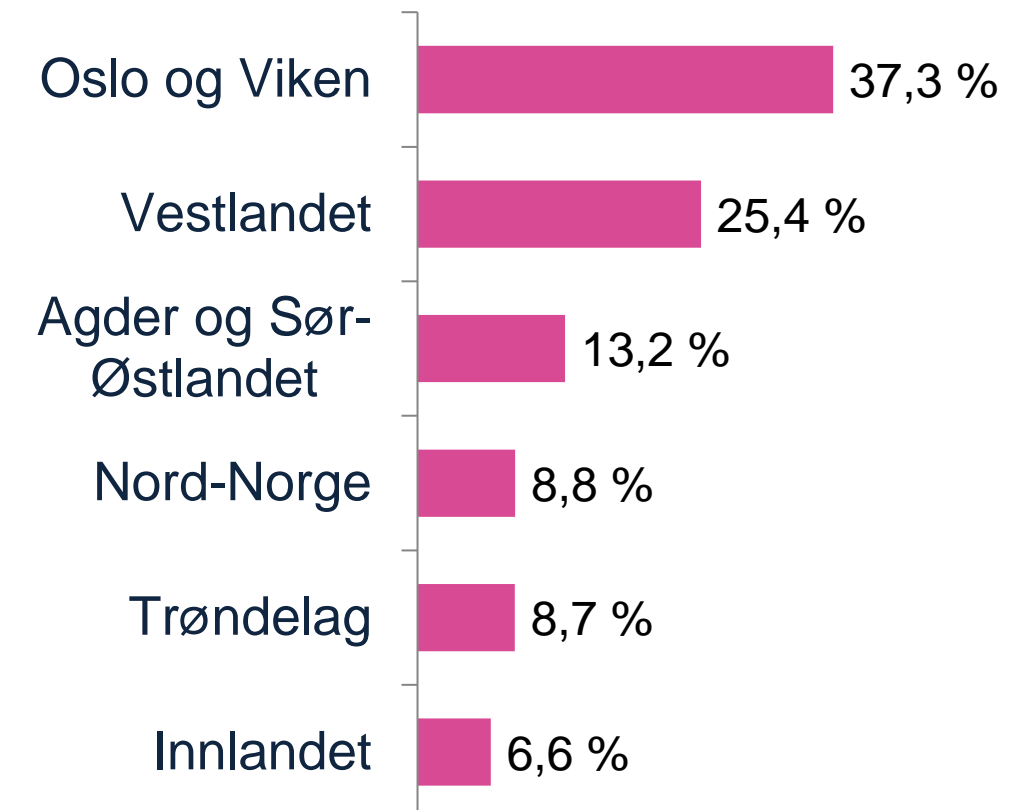
Befolkning 20-65

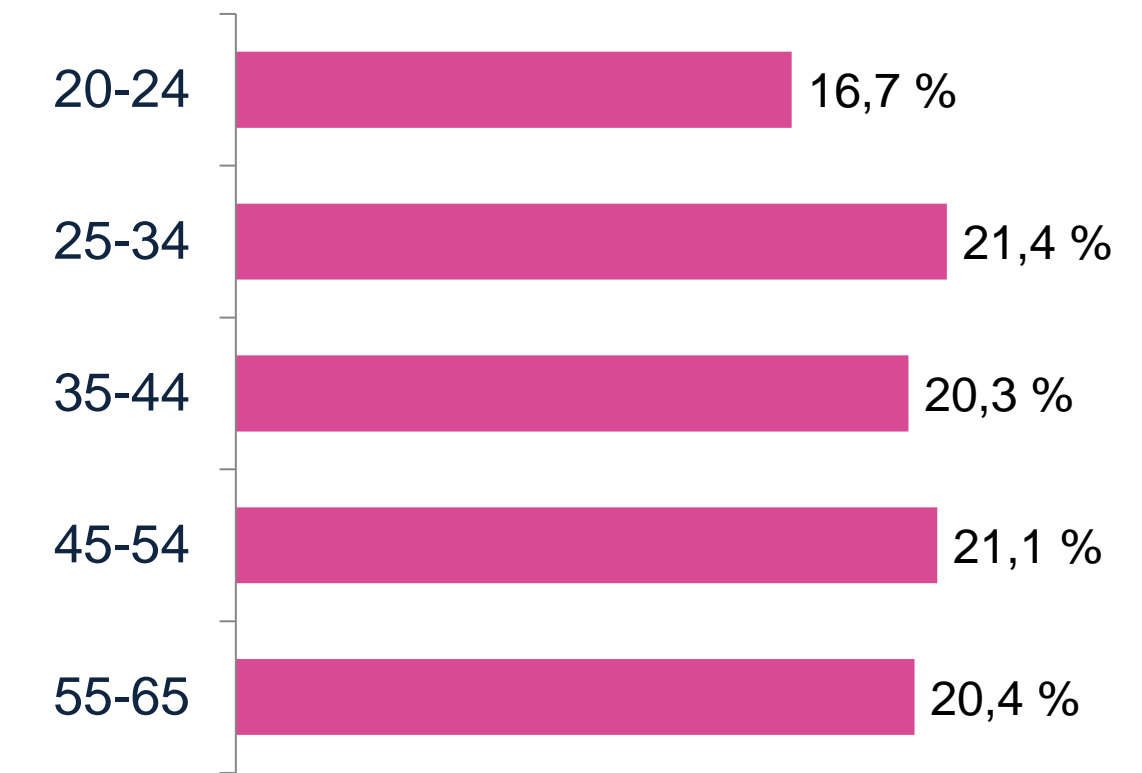
Kjønn

Landsdel

Aldersgrupper

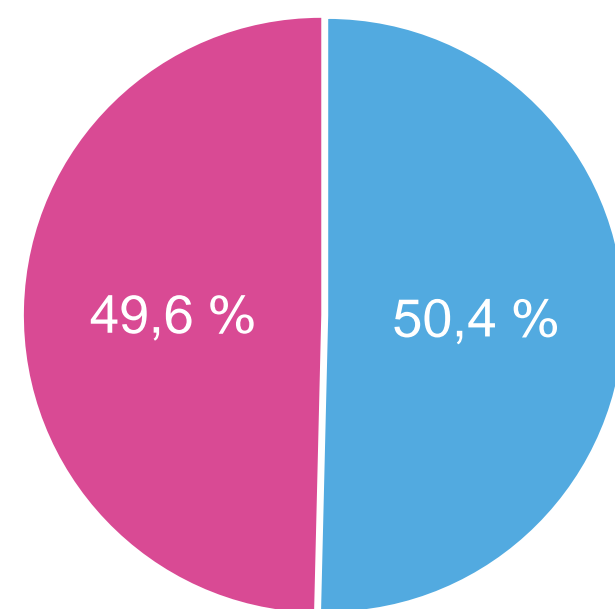

DEMOGRAFISK FORDELING

Unge

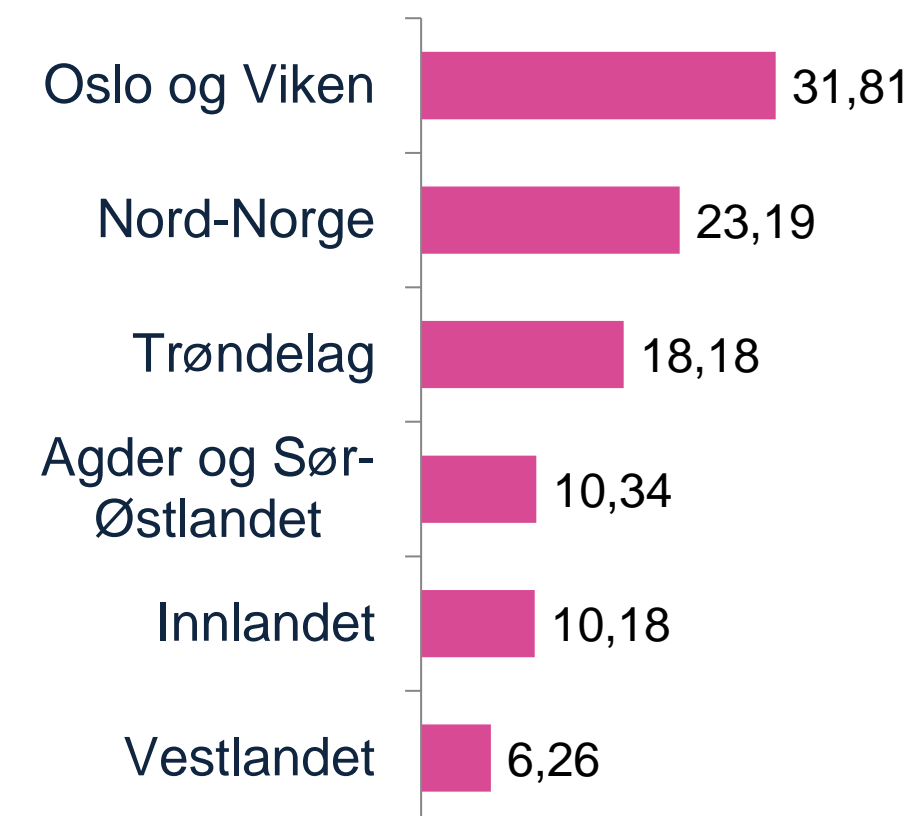
Kjønn

■ Mann ■ Kvinne

Landsdel

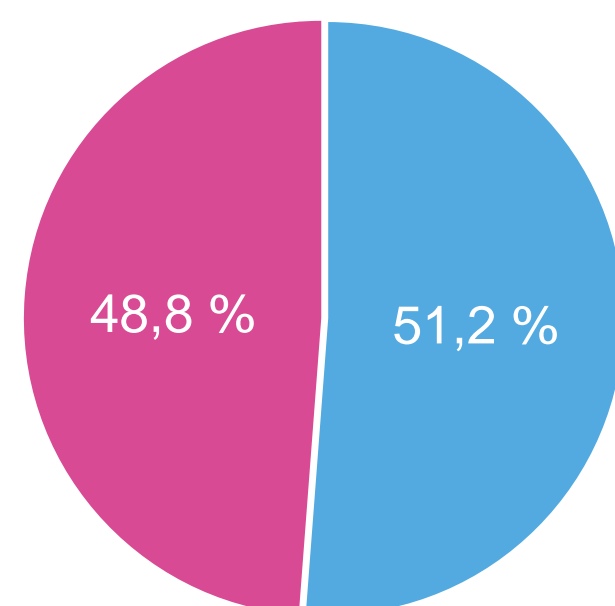

DEMOGRAFISK FORDELING

Lærere

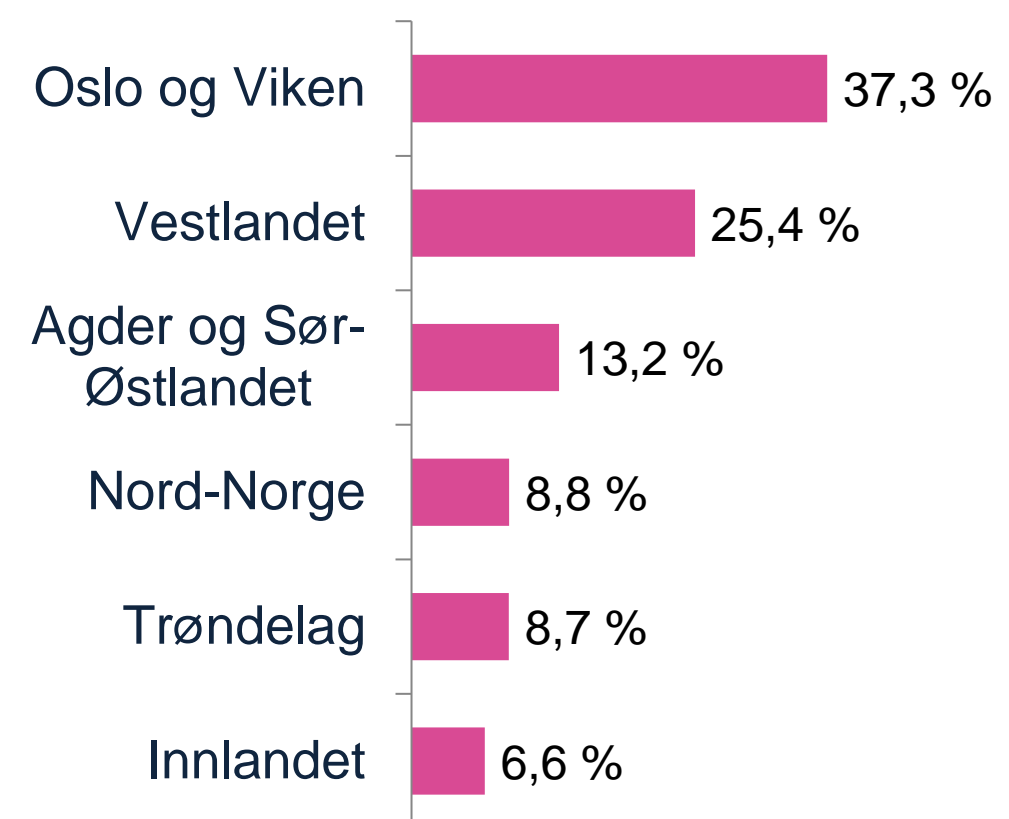
Kjønn

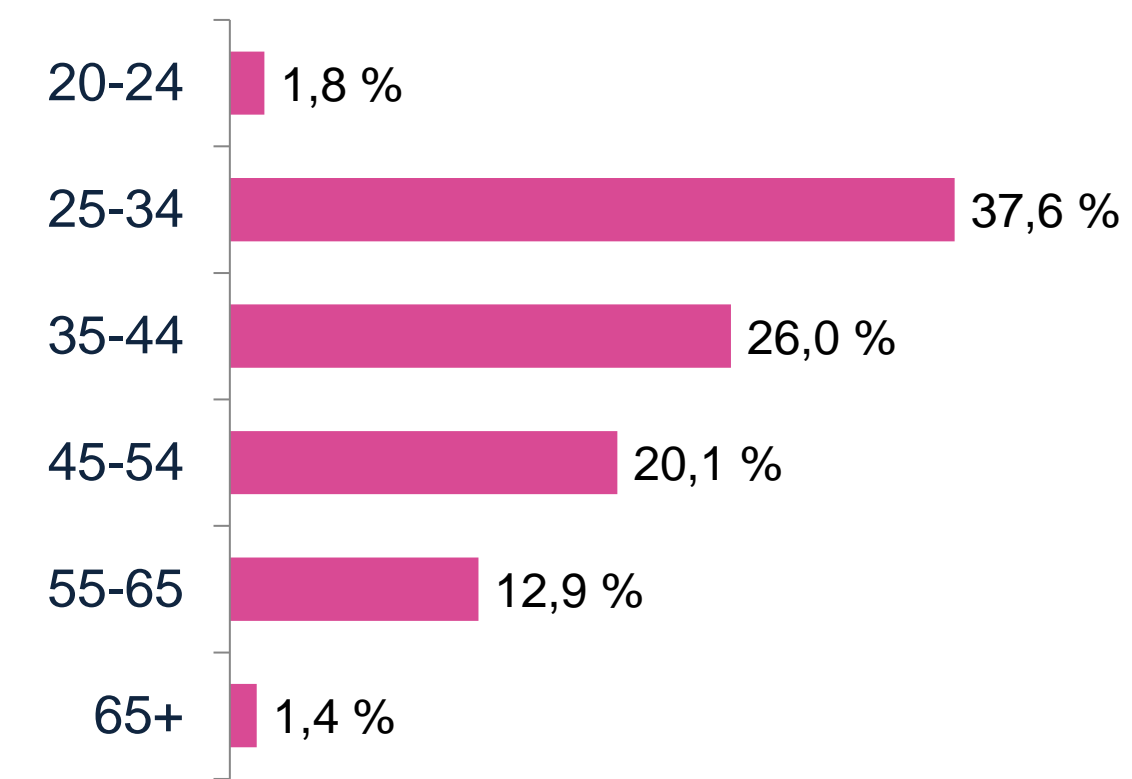
■ Mann ■ Kvinne

Bydel

Aldersgrupper

FEILMARGINER

Feilmarginverdiene ved et 95 % konfidensintervall for et utvalg basestørrelser og prosentfordelinger.

	5/95	10/90	15/85	20/80	25/75	30/70	40/60	50/50
20	8.6	12.0	14.2	16.0	17.4	18.3	19.6	20.0
50	6.2	8.5	10.1	11.3	12.2	13.0	13.9	14.1
75	5.0	6.9	8.2	9.2	10.0	10.6	11.3	11.5
100	4.4	6.0	7.1	8.0	8.7	9.2	9.8	10.0
150	3.6	4.9	5.8	6.5	7.1	7.5	8.0	8.2
200	3.1	4.2	5.0	5.7	6.1	6.5	6.9	7.1
250	2.8	3.8	4.5	5.1	5.5	5.8	6.2	6.3
300	2.5	3.5	4.1	4.6	5.0	5.3	5.7	5.8
400	2.2	3.0	3.6	4.0	4.3	4.6	4.9	5.0
500	1.9	2.7	3.2	3.6	3.9	4.1	4.4	4.5
600	1.8	2.5	2.9	3.3	3.5	3.7	4.0	4.1
700	1.6	2.3	2.7	3.0	3.3	3.5	3.7	3.8
800	1.5	2.1	2.5	2.8	3.1	3.2	3.5	3.5
900	1.5	2.0	2.4	2.7	2.9	3.1	3.3	3.3
1000	1.4	1.9	2.3	2.5	2.7	2.9	3.1	3.2
1200	1.2	1.7	2.0	2.3	2.5	2.6	2.8	2.8

Tolkning: For et utvalg på 200 respondenter, og en prosentfordeling på 5 %, vil feilmarginene være +/- 3.1 %. Den øvre grensen blir dermed 8.1 % og den nedre grensen 1.9 %.

